18րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1124 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 24 — 9 ՄԱՐՏ 1905 3 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 24 ՇՈՒԲԱԹ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ՚ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
38, Պապը Ալի ճատտէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس قیره
اداره‌خانه‌سی بابعالی جاده‌سنده نومرو ٣٨

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	26 Ֆր.	13 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԲՈՅՐԸ ԵՒ ՄԻՔՐՈԲՆԵՐԸ

Նշանաւոր հեղինակ մը ըսած է թէ համբոյրը հին անդութեան և մահուան զգիւր մըն է, որովհետեւ չրթունքները անհամար միքրոպներ կը պարունակեն իրենց մէջ և բերնէ բերան փոխուելով կրնան ամէն տեսակ հիւանդութիւններու պատճառ ըլլալ։ Ասոր համար է որ գիտութիւնը չատ իրաւամբ, կը դատապարտէ համբոյրը ի նպաստ առողջաբանութեան, և բժշկականօրէն խօսելով համբոյրը հիւանդութիւններ փոխանցելու միջոց մըն է ամէն պարագայի մէջ։

Այսպէս ի յարգանս գիտութեան էր որ Նիւ-Ճէրսէյի նահանգին մէջ, Ատլանտեանէն անդին գեղեցիկ և հանգստաւոր եզերքներուն վրայ, էնֆլուէնցայի սաստիկ համաճարակի մը առթիւ, տեղւոյն կառավարիչը արգիլեց համբոյրը որպէս զի «սրսփըր» կոչուած միքրոպին ծաւալումին առաջքը առնուի։

Եթէ հաւատք ընծայենք այս երկիրներուն մէջ հրատարակուող թերթերուն, անոնք որ հակառակ կը գործէին այս արգելքին կը հալածուէին և կը դատապարտուէին զանազան պատիժներու։

Եթէ Նիւ-Ճէրսէյի մեր պաշտօնակիցները հեղինակաւոր համբոյրը արգիլեցին բերաններուն, և եթէ չնորհալի ամերիկուհիները յարգանօք և սիրով կը հպատակին իրենց խստամբեր բժիշկներուն հրամանին, կը մտածեմ որ Աստուած պահէ մեզ առ յաւէտ այսքան անգութ վճիռէ մը։

Իրաւ է թէ միքրոպները իրական պատճառներ են ամբողջ վարակիչ և տարափոխիկ հիւանդութիւններուն, բայց կը կարծեմ թէ անագորոյն և վատթարագոյն գործ մըն է բառնալ բնութենէն ինչ որ ունի գեղեցիկ, անբիծ, ազնիւ ու պաշտելի։

Գիտութիւնն ու յառաջդիմութիւնը իրաւ է թէ ճշմարտութիւնը մեզի մերկապարանոց ցուցնելու իրաւունքը ունին, և սակայն պէտք է որ այս ճշմարտութիւնը չնորհալի, արդարացի և մանաւանդ գործադրելի ըլլայ։

Միքրոպաբանական գիտութեան համեմատ, որպէս զի համբոյրը անվնաս ըլլայ — կեանքի մէջ անվնաս համբոյրներ կա՞ն — անհրաժեշտ է որ այրը կամ կինը հնազանդին հականեխութեան բոլոր կանոններուն, և այս բանին համար պէտք է ամէնէն առաջ խոզանակել ակռաները և մանաւանդ չրթունքները, ծծառով լուալէ ետք։ Ցետոյ այդ մասերուն վրայ դնել հանքային ջուրերով թրջուած լաթի կտորներ, որպէս զի փուղերը ելնեն և չէզոքանան։ Ցետոյ պէտք է նորէն լուալ ամլացած ջուրով, և չփել զայն հաւասարապէս ամլացած, ծանր կտաւով մը։ Ապա նորէն լուալ ալքօլով և եթերով, որպէս զի բոլորովին մաքրուի և վերջապէս անգամ մըն ալ լուալ գաղջ կամ հազարին մէկ սուբլիմէ եղած լուծովջուրով։ Աւելորդ է ըսել թէ այս առողջապահիկ կանոնները ի գործ դնելու համար պէտք է որ համբոյր ընդունելու և կամ տալու պատրաստուած անձին ձեռքերը, կարելի եղածին չափ հականեխուած ըլլան, որպէս զի կարող ըլլայ յետոյ իր չրթունքներն ու այտերը մաքրել։

Միքրոպաբանութեան պահանջած առողջապահական այս բազմադիմի գործողութիւններուն աւարտումէն ետքն է որ մարդ կարող կ՚ըլլայ ընդունիլ և կամ տալ վերջապէս համբոյրը որ... գիտական գոյն մը կ՚առնէ ալ։

Քանի մը տարի առաջ, Ֆրանսացի միքրոպաբան մը որ մանրակրկիտ ուսումնասիրութիւն մը րրած է մարդկային մարմնին մակերեսին վրայ գտնուած զանազան մասերուն մէջ գեղեցիկ բող միքրոպներուն վրայ գտած է որ դէմքին առողջ մորթին մէկ սանթիմէթր քառակուսին 40,125 միքրոպ կը պարունակէ։ Ձեռքին միեւնոյն չափը ունի 83,450 միքրոպ։ Մինչ համեմատութիւնը 20-25,000էն անդին չանցնիր հագուստներով ծածկուած մորթին միւս մասին մէջ։ Ամէնէն աւելի՝ ոտքը անմրցելի է միքրոպներու չատութեամբ։ Այսպէս, ինչպէս կ՚ըսէ միեւնոյն հեղինակը, ոտքին ողնային երեսին մէկ սանթիմէթր քառակուսին կը պարունակէ 82,000էն մինչեւ 142,000 միքրոպ, և գերման միքրոպաբան մըն ալ 360 միլիոն միքրոպ գտած է աւազանի ջուրին մէջ ուր ոտքերը լուալ գացած էր։ Աւելորդ է ըսել թէ 360 միլիոնի այս թիւը կը փոխուի փորձի ենթարկուած անհատին ոտքերուն համեմատ։

Ինչպէս կը տեսնուի, չրթունքներու կամ այտի մը մէկ սանթիմէթր քառակուսին, միջին հաշուով 40,000 միքրոպ կը պարունակէ և ամէն անգամ որ բնութիւնը կամ զուրգուրանքի պէտք մը ստիպէ մարդս համբոյր մը տալու, անխուսափելի է որ ամէն անգամ ալ անոնցմէ քանի մը հատ գոնէ պիտի ճաչակէ և կամ պիտի տայ։ Եւ հակառակ այն մանրակրկիտ լուացքին զոր վերը նկարագրեցինք, երբեք ապահով չէ մարդ թէ հաղորդած չէ իր նմանին էնֆլուէնցայի, կեղծմաշկի (գուշպօղան), թոքատապի, ժանտատենդի, թոքախտի և ուրիշ կարգ մը հիւանդութիւններու միքրոպները, որովհետեւ ինչպէս միքրոպաբանութիւնը կ՚ապացուցանէ, այսքան մանրակրկիտօրէն հականեխուած մակերեսներու վրայ կը մնան տակաւին բաւական թուով միքրոպներ։

Այս պատճառին համար է որ միքրոպաբան գիտունները չեն համարձակիր պնդելու որպէս զի մենք զմեզ ենթարկենք այս երկար և մանրակրկիտ աշխատութիւններուն համբոյրը ընդունելէ կամ տալէ առաջ։ Գիտէ՞ք թէ ո՛ր ժողովուրդն է որ ամէնէն աւելի կը յարգէ առողջապահիկ օրէնքները համբոյրին մէջ, առանց նոյն իսկ տեղեակ ըլլալու միքրոպաբանութեան սկզբունքներուն։ Չինացիները, որոնք չատ եզական եղանակով մը կ՚ուրուագրեն այս չարժումը։ Մէկզմէկ չեն համբուրեր, այլ իրար կը հոտուըտան։ Թող որ Երկնային Կայսրութեան մէջ երբեք գիրար չեն համբուրեր լիաշուրթն, ինչպէս կ՚ընենք մենք հոս, քանի որ մեր սովորութիւնը խիստ աւելի եւ զզուելի կ՚երեւայ իրենց։

Թէեւ առողջաբանութիւնը կը վտարէ համբոյրը և սակայն ես այնպէս կը կարծեմ թէ համբոյրը յաւիտենական պիտի մնայ, այնպէս ինչպէս բնութիւնը սովրեցուցած է մեզի հակառակ այս հանճարապատ գիտուններուն, որոնք կը ջանան առանց խղճահարելու, բառնալ բնութենէն ինչ որ կրնայ ունենալ ան գեղեցիկ և ցոյց տալ մեզի անոր գաղտնիք կողմերը։

Փոյթերնիդ չըլլա՛յ սակայն, ո՛վ Մանզումէի ընթերցողներ և ընթերցողուհիներ, որովհետեւ բնութիւնը մեզ կ՚ապացուցանէ թէ հականեխման պէտք չկայ համբոյրի մէջ և թէ համբոյրներ կան որոնք կը սպաննեն և համբոյրներ կան որոնք կը բժշկեն...։

ՏՈՒԹ. ՎԱՂԱՆԴԷՆ ՆԱԼԲԱՍ
Բարիզի Բժշկ. Կաճառէն
եւ բժիշկ պարսիկ դեսպանատան

«ՀԱՒԱՔԵԼԻ ԹՂԹԱԴՐՈՒՄՆԵՐԸ»

Թերթիդ 1019 թիւոյն մէջ «Հաւաքելի նամականիշներ» վերնագրով Մարտիրոս էֆ. Արայճեանի յօդուածը հետաքրքրութեամբ կարդալով անհամբեր կ՚սպասէի երկրորդին, որ աւելի չահեկան պիտի ըլլար բնականաբար, քանի որ հազուագիւտ դրոշմներու վրայ ծանօթութիւններ պիտի տար։

Երեք երկար ամիսներ անցան եւ այնքան փափաքելի յօդուածը չերեւցած ըլլալուն, որոշեցի ներկայս գրելով խնդրել Արայճեան էֆէնտիէն որ իր խոստումը աւելի չերկարաձգէ։

Եթէ հարցուի թէ ինչո՞ւ այսքան կը հետաքրքրուիմ այս մասին, տալիք պատասխանս խիստ պարզ և բնական է։ Ինչպէս չատեր, նոյնպէս և ես մանկութենէս ի վեր այս «ախտ»էն վարակուած ըլլալով, բուլի վերաբերեալ եւրոպական տարբեր թերթերու ընթերցումէն գ՚ախորժիմ ու կը հրճուիմ ազգակիցներու մէջ այս անմեղ և օգտակար զբօսանքին օր ըստ օրէ ճիւղաւորուելովը թերթերու մէջ ալ չահեկան տեսութիւններու հրատարակուիլը տեսնելով։

Թղթադրոշմ հաւաքող երիտասարդն ու մանաւանդ մանուկը ոչ թէ միայն իր գեղեցկագիտական ճաշակին սատարող ճանապար աւելնալը հիացումով կը զմայլի, այլ և իր հաւաքածոն ճոխացնելու մտօք օտար երկիրներու հաւաքողներուն հետ փոխանցութեան տեսնելու ղդուած թղթակցութեան պէտքը կը զգայ։ Եւ անգամ մը որ այս գաղափարը մուտ գտնէ իր մէջ, կը սկսի հայերէն նամակներ չարադրել և զանոնք ֆրանսերէնի կամ անգլիերէնի թարգմանելով, բուլի լրագրաց մէջ հազարներով տեսնուող հասցէներուն մէկուն կամ միւսին ղրկել, և այսպէսով օտար լեզուներու հմտանալու առաջին քայլը առած կ՚ըլլայ անզգալաբար։

Աչացս առջեւ այս ըսածներուս օրինակները ունիմ։

Գաղղիերէն ընթերցարան մը միայն կարդացած 14 տարեկան տղայ մը դրոշմ փոխանակելու մտօք Գաղղիոյ հետ ունեցած 3 տարուան թղթակցութեան հետեւանօք այդ երկրին լեզուն օրինաւոր կերպով գրել ու խօսիլ սորվեցաւ։ Նոյնպէս այս միջոցիս երիտասարդ մը դրոշմ հաւաքելու անզուսպ փափաքէ մը մղեալ, Անգլիոյ հետ ունեցած թղթակցութեանցը չնորհիւ, ժամանակին՝ քիչ մը չարունակելէ վերջ թողած անգլիերէն լեզուն կատարելապէս ձեռք ձգած ըլլա՜լը կը խոստովանի։

Ուրեմն դրոշմ հաւաքելը, ինչպէս կ՚ըսեն Գաղղիացիք, օգտակարը հաճելիին կը կցէ և մարդս կարգ մը մոլութեանց ճիրաններէն կ՚ազատէ, զի իր ալպոմին առջեւ նստած, դրոշմները կարգադրելով, եզուորելով զբաղած երիտասարդը կամ ծերունին ժամանակին կամացուկ մը սահիլը չզգար և երբ յանկարծ ուշաբերի, կը տեսնէ որ սրճարան կամ թատրոն երթալու ժամը չատոնց անցած ըլլալով անօգուտ է դուրս ելնելը և ընտանեացը քով կը մնայ։

Արդիւնքը գնահատելի չէ՞։

Արդ, ես դրոշմներու վրայ կարեւոր հմտութիւն չունենալուս այսքան միայն կրցայ գրել և այն ալ Արայճեան էֆ.ին միտքը բերելու համար թէ գաւառաց մէջ իր յօդուածին սպասողներ չատ են, ուրեմն յոյս ունիմ որ զայն կարդալու հաճոյքը չատ չանցած պիտի ունենանք։

Թղթադրոշմի հաւաքիչ
Գ. ՑԱԿՈԲԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

ԹԻԼԻՆԿ

Այն վայրկեանին որ Ճարոնցիք տէր եղան լեռնային կիրճերուն, ռազմագիտութեան համար լուծուած էր Մուքտէնի ճարոնական գրաւման գաղտնիքը։ Լիաօեանկ տանող Մօթիէնլինկի կամ Մօթիէն կիրճի պարագան հոս ալ ներկայացաւ, երբ Տալին լերան կիրճը կարճ ժամանակի մէջ գրաւուեցաւ Ճարոնցիներէն։ Այս գրեթէ անառիկ կիրճերուն մի առ մի թշնամիին ձեռքը անցնիլը զարմանք կը պատճառէ ռազմագէտներուն, որոնք կը խորհին թէ ա՛յդքան ամուր դիրքեր, որոնց պաշտպանութիւնը բնութիւնը ինքը հայթայթած է, պէտք չէ ա՛յնքան դիւրաւ իյնային Ռուսերուն ձեռքէն։ Զինուորական պարագայ մըն է ասիկա, որ մեծապէս կը չահագրգռէ ամէն երկիրներու պատերազմական վարչութիւնները և հրամատարութիւնները։

Մ. Արեւելեան Պատերազմը ռազմագիտութեան գործնական դպրոց մը եղած է զինուորական Տէրութեանց համար։ Հոն պարզուած պարագաները՝ իրենց բովանդակ ահաւորութեան հակառակ՝ ապագայ ռազմավարութեան նոր հիմերը կը դնեն։ Եւրոպացի ռազմագէտներուն ընդհանուր կարծիքը ա՛յն է թէ այս Պատերազմին վերջանալէն քիչ ետքը հարկ պիտի ըլլայ նոյն իսկ փոփոխութիւններ մտցնել Մոլթքէի մեծ դպրոցին աւանդութիւններուն մէջ։

Ամէն բանէ առաջ տարակոյս չկայ թէ հետեւակազօրքերը իրենց կարեւորութիւնը մեծցած պիտի տեսնեն այս Պատերազմին հետեւանքով։ Թնդանօթներու պաշտպանութեան տակ առաջ քալող այդ խիզախ զինուորութիւնը, որ ամէն խոչընդոտի հակառակ կը պայքարի, և նպատակին հասնելու համար չարունակ կ՚իյնայ և պահեստիններուն աջակցութեամբ կը վերանորոգուի, գերազանց տարր մը պիտի ըլլայ ապագայ պատերազմներուն մէջ։ Ամէն կարեւոր և վճռական դէպք հետեւակներու միջոցաւ ի գլուխ ելաւ այս պատերազմին մէջ։ Անոնց մով էր որ ամուր բերդերը գրաւուեցան, խրամները կոխուեցան, լեռնային կռիւները յաջողեցան։

Հեծելազօրքը նոյն համեմատութեամբ կը թուի թէ իր կարեւորութիւնը կորսնցուց, որովհետեւ գրեթէ տարիէ մը ի վեր և աւելի ժամանակամիջոցի մէջ ո և է փայլուն յաջողութիւն մը հեծելազօրքերով չեղաւ, այլ ամէն պարծանք չահեցաւ հետեւակազօրքը։ Բայց Գերմանիոյ պատերազմական նախարարը, որ ուչի ուչով կը հետեւի կռիւին բոլոր մանրամասնութիւններուն, ա՛յս կարծիքին չէ։ Անիկա կը յայտարարէ որ եթէ Ճարոնցիք հեծելազօրք ունենային, այս Պատերազմը չատ աւելի կանուխ կը վերջանար։ Հեծելազօրքին պէտքը ա՛ն ատեն մանաւանդ զգալի կ՚ըլլայ երբ Ճարոնցիք կարեւոր ճակատամարտը մղելէ և յաղթելէ վերջ, պիտի ուզեն նահանջող թշնամիին ետեւէն իյնալ և անկարգութեան մատնել զայն, ցիրուցան ընելով վերջապահները, և նոյն իսկ առաջին գիծերուն վրայ գտնուող զօրքերն ալ չփոթութեան մատնելով։ Տասնօրեայ ահեղ կռիւներէ վերջ, որոնք մեծ մասամբ հետեւակային և թնդանօթային են, երբ Ճարոնցիք իրենց գլխաւոր նպատակին կը հասնին, Լիաօեանկը կամ Մուքտէնը կը գրաւեն, ահա կը սկսի ա՛յդ վայրկեանէն հեծելազօրքին դերը, — այսինքն հալածանքը թշնամիին ետեւէն. ինչ որ սակայն չըլլար, որովհետեւ Ճարոնցիք թերի են այդ զինուորութեան տեսակէտով։ Պատերազմէն վերջ Ճարոնցիք իրե՛նք պիտի ըլլան առաջիններ՝ ճանչցող այդ հեծելազօրքին արժէքը, և ըստ այնմ միջոցներ ձեռք պիտի առնեն իրենց գեղեցիկ բանակը զօրացնելու համար նաեւ հեծելազօրքերով։

Հետեւակը գրաւել քաղաքը մտնելուն պէս ստոյգ պէտք ունի հանգիստի, ա՛լ կարողութիւն չունի ան, և ո և է հրամատար պիտի չուզէ գործածել զայն նոր հետապնդումի մը համար, եթէ կ՚ուզէ որ յառաջիկայ կռիւներուն տեսակէտով կազդուրէ անոնց կորովը, և խառնուած ույժերը վերահաստատէ։

Բայց բնական է հարցնել թէ ռուս հեծելազօրքը ինչո՞ւ չյաջողեցաւ։

Նախ՝ կարծուածին չափ զօրաւոր չեն Մ. Արեւելքի մէջ ռուս խազախները, որոնք մեծ մասամբ կը բաղկանան սիպերիական խազախներէն, որոնց զինուորական կրթութիւնը պակաս է և որոնց ունեցած ձիերը ճշգրիտ հեծեալի մը վայելուչ ձիու յատկութիւնները չունին։ Երկրորդ՝ Ճարոնցի հետեւակը ա՛յնքան հնարամիտ և ա՛յնքան քաջ է որ Խազախը ձիէն վար կը ձգէ, և ռազմական ա՛յնքան տարօրինակ խաղեր կը խաղայ անոր դէմ, որ ռուս այրուձին կը չուարի այն լեռնային և յաճախ իրեն բոլորովին անծանօթ վայրերուն մէջ։ Խազախներուն գործը բնականաբար ա՛լ աւելի դէչ պիտի ըլլար, եթէ Ճարոնցիք իրենք հեծելա-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ Թիւ 21

ԷՄԻԼ ՇԱՆՊ

ԴԷՊԻ ԲԵՒԵՌ

Ը.

ՄԱՔՍ ԲԱՆՖԷԹԻ ՅԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Տօքթէօռ Վիլեամ ու Բօլ Մաօկլըրիթ ըստ սովորութեան՝ նաւապետ Շէֆիլտի հետ իրիկուան ճաշը ընելէ և երկարօրէն տեսակցելէ ետք, երբ իրենց խցիկները կը վերադառնային, նաւաստիներու յարկաբաժինէն բարձրացող քրքիջներ ու ձայներ ստիպեցին զանոնք կանգ առնել պահ մը։ Ծիծաղները, քահքահները, պրավոները հետզհետէ կը սաստկանային և երբեմն նաւարկիցները չկրնալով այս անտանելի զուարճութեան մեկնութիւնը տալ, լուռ ակնարկներով գիրար կը հարցաքննէին։

— Կամաց մը եկէք հետս, ըսաւ նաւապետը դէպի նաւաստիներուն յարկաբաժինը ուղղուելով, անպատճառ զուարճալի տեսարան մը պարզուած ըլլալու է նաւաստիներուն քով, բայց կ՚աղաչեմ ուշադրութիւն ըրէք որ ոտքի ձայն չհանէք։

Այս հրաւէրին վրայ երկու գիտնականները հետեւեցան նաւապետին և հեռուէն սկսան ունկնդրել։

Բօլ Մաօկլըրիթայի վարձած ութ անձերէն՝ ֆրանսացի Մաքս Բանֆէթ որ Լիվըրբուլէն մեկնելէն ի վեր խելքէ մարէ չանցած միմոսութիւններով ու սրամիտ պատմութիւններով կը զուարճացնէր նաւաստիները, հիմա ալ ծխամորճը ակռաներուն մէջ բռնած՝ անէքթոտ մը կը պատմէր այնչափ ինքնատիպ ու զուարճալի որ, երեք հանդիսատեսներն ալ չկրցան հեռուէն հեռու իրենց ծիծաղը զսպել։

Այս Ֆրանսացին ողմկալից ու արկածախնդրական կեանք մը ունեցած էր և դեռ հազիւ երեսուն տարու կար չկար հարիւրաւոր գործերու մէջ մտած ելած ու աշխարհի ըլլէն ու ծայրը հասկցած էր։ Նախ տաղաձագործի մը քով աշկերտութեան մտած էր իր ծննդավայրը եղող Թուլուզի մէջ. ետքը Մարսիլիա գալով զբօսարանի մը մէջ կառաօճ եղած էր. ետքը Բարիզ-Մարսէյլ երկաթուղիին վրայ քօնտիւքթէօռութեան պաշտօն մը յաջողած էր ձեռք բերել, ուրկէ անմիջապէս ետք հիւրանոց մը մտած էր իբր սպասաւոր. անկէ ետք ալ կառապան եղած էր հարուստ անգլիացիի մը քով։ Բայց այնչափ յարափոփոխ բնաւորութիւն մը ունէր Մաքս Բանֆէթ որ ամենէն լաւագոյն պաշտօնին մէջ իսկ չէր կրնար չատ ժամանակ մնալ և անմիջապէս նոր մը հետամուտ կ՚ըլլար։ Ուստի այս բնաւորութեամբը բաւական զբաղումներ ու գործեր փոխելէ ետք՝ Ֆրանսայի Աֆրիկեան գաղթականութեան մէջ զինուոր եղաւ. հոն ալ չկրնալով երկար ատեն մնալ Պօտտօ վերադարձաւ. հոս ալ նախ գինեգործութիւն ու ետքն ալ թաղկեզարձառութիւն(?) ըրաւ. ետքը Լիզպոն գնաց ու նարինջի վաճառականութեամբ պարապեցաւ, ուրկէ անցաւ Լիվըրբուլ, ուր նաւակատան ցրուիչի պաշտօնը վարեց պահ մը և երբ հիւանդապահի պաշտօնով հիւանդանոց մը մտնելու վրայ էր Բօլ Մաօկլըրիթային հանդիպելով Սըր Սէմըրն Ճէքսըթի հետ ճամբորդելու առաջարկը ընդունեց։ Այս զուարթ Ֆրանսացին հակառակ այսչափ գործ փոխելուն ու ամէն տեսակ պարապելուն գրպանը հինգ փարայ չունէր և չէր կրնար ունենալ, անոր համար որ հաճոյքն ու զուարճութիւնն էին կեանքին միակ նպատակը և առած դրամը զուարճութեան այլ և այլ եղանակները համտեսելու միայն կը գործածէր։ Իբր դրամագլուխ՝ ընկերականութիւն ու լեզուագիտութիւն միայն չահած էր այսչափ տարբեր տեղափոխութիւններէն ու զբաղումներէն. քիչ չատ հասկնալու և հասկցնելու չափ գիտէր ֆրանսերէնը, անգլիերէնը, իտալերէնը, սպանիօլերէնը և բորթուգալերէնը։ Կռիւը, վէճը, վէրքը սովորական զբաղումներ էին այս կովոտին համար, որուն երեսները ծակ ծակ եղած էին ամէնօրեայ կռիւներուն մէջ ստացած դաչոյնի վէրքերէն։ Մօրուքը անխնամ, վրան գլուխը թափթփած ըլլալով հանդերձ՝ ազնիւ սիրտ մը կը կրէր Մաքս Բանֆէթ որուն ազնիւ բնաւորութիւնը կարծես հակապատկեր մը կը կազմէր արտաքին ելեւոյթին հետ։ Շոգենաւին մէջ ամէնուն համակրելին եղած էր առհասարակ իր զուարթ բնաւորութեանն ու բարի սրտին համար։

Այս խառնախնդիրը՝ Լիվըրբուլի մէջ Բօլ Մաօկլըրիթայի հետ պայմանաւորուելէ ետք, անկէ ստացած կանխավճարին մինչեւ վերջին դահեկանը ծախսած էր նոյն օրուան մէջ։

Ճամբորդութեան երրորդ օրը, այսինքն փետրուար երեքի կէսօրին՝ Վիքտօրիա շոգենաւը կ՚անցնէր Պէկէօտ կղզեխումբին առջեւէն, որ չորս հազարէ աւելի կղզեակներէ կը բաղկանայ և Նուվէլ Գօ ու Անթիլեան կղզիներուն ճամբուն մէջտեղերը կը գտնուի։ Այս չորս հազար կղզեակներուն մակերեսը երեսունըհինգ մղոն երկայնք ու քսանըհինգ մղոն լայնք ունին որոնք հեռուէն՝ իրարու կցուած լեռ մը կը կարծուին, մինչդեռ անոնցմէ չատեր մղոններով հեռու են իրարմէ։ Այս կղզեակները կարծր ապառաժներ են որոնց եզերքը բնական քարանձաւներ գոյացուցած են տեսակ տեսակ փոթորիկներու անհնազանդ ալիքները։ Կղզիներէն ոմանք ցանցառ բնակիչներ ունին որոնք ձկնորսութեամբ կը հայթայթեն իրենց օրապահիկը։

Վիկօրըս շոգենաւը մինչեւ Րոզ հրուանդանին դիմացի կղզին հասնիլը այլ եւս ցամաք պիտի չտեսնէր։ Իրիկուան դէմ օդը յանկարծ փոխուեցաւ և առաւօտեան ցուրտին յաջորդեց ջերմութիւն մը, որուն հետեւանքով ջերմաչափը սկսաւ աստիճանաբար բարձրանալ։

Հետեւեալ առաւօտ՝ երբ Մաօկլըրիթա ու տօքթէօռը կամրջակին վրայ ելան տաք օդի մը առջեւ գտան զիրենք որ հետզհետէ ա՛լ աւելի կը տաքնար։ Ամբողջ շոգենաւին մարդիկը որ երեք օրէ ի վեր կը դողդողային, այն օր անտանելի ու խոնաւութիւն կ՚զգային օդին տաքնալուն առթիւ. ցուրտ օդով ճամբորդելը ո՛րչափ որ անհաճոյ է ուղեւորներուն, տասնապատիկ աւելի անտանելի է նաւաստիներուն, որոնց աշխատութիւնը դժուարացնելէ զատ ծանր վտանգներու ալ կ՚ենթարկէ խեղճերը։ Այս պատճառով ուրախութիւնը անբացատրելի էր նաւաստիներուն և ջերմաչափը քանի բարձրանար անոնք նոյն համեմատութեամբ կորով կ՚զգային աշխատելու։

Մաօկլըրիթա ջերմաչափը զննեց որ 18 աստիճանին բարձրացած էր և ամրան պատրանքը կուտար ուղեւորներուն. այս բանը մտահոգութիւն պատճառեց երիտասարդին որ տօքթէօրին դառնալով,

— Եթէ տաքը այսպէս չարունակէ, մեծապէս պիտի դժուարացնէ ճամբորդութիւնը, ըսաւ։

— Ես ալ անկէ կը վախնամ, յարեց բժիշկը, հիմակուընէ իսկ 18 աստիճանը անցած է ջերմաչափը։

Երկու գիտունները կարծիքի փոխանակութիւն ունեցան պահ մը և այս առթիւ սկսան գիտական տեսակցութեան մը, մինչդեռ Վիկօրըս իր սովորական ընթացքով կը սուրար միապաղաղ ծովին վրայ որ աւելի քան երբեք հաճոյալի տեսարան մը կը պարզէր։

(Շար. Տալիք)

զօրք ունենային։ Թող որ պէտք չէ ուշադրութենէ վրիպեցնել սա՛ կարեւոր պարագան թէ կղզիներու վայրերը ընդհանրապէս անյարմար են այրուձիական հետապնդումներու։ Խազախ հրամանատարները քանիցս հետազօտութիւններ ըրին ճափոնական գիծերուն մօտերը, բայց ամէն ժամանակ կանոնաւորապէս ետ մղուեցան ճափոնցի հետեւակներէն։ Կրիբընպէրկի և Րինէնքամֆի ապստամբութիւնները բանի մը օգտակար չեղան, այլ ժամանակէն առաջ արթնցուցին ճափոնցիներուն կասկածը ռուսական յարձակողականի մը մօտալուտ վտանգին համար, և այսպէս այդ խազախական հետազօտութիւնները անուղղակի կերպով մինչեւ իսկ ակարացուցին ռուս բանակին դիրքը։ Ռուս այրուձին նահանջի պահերուն միայն նշանաւոր հանդիսացաւ, պարագայ մը՝ որ անշուշտ չի կրնար յաղթութիւն կամ նոյն իսկ պարզ յաջողութիւն մը պարգեւել ռուսական զէնքերուն։ Հիանալի արիութեամբը՝ որով օժտուած է ճափոնցի հետեւակը՝ ո՛չ թնդանօթի անձրեւող ռումբերուն կը նայի կը շուարի, ոչ խազախներուն կարգերէն ձեւացած պատը կրնայ արգիլել զայն, մինչ առաջ կը քալէ անձնանախատ զոհողութեամբ, և այս սոսկալի զոհաբերութիւնը գերազանց զէնք մը եղաւ Խազախին դէմ, որ իր սովորական կանոններէն դուրս պարագաներու առջեւ գտաւ ինքզինքը։

Մուքտէնի պարպուելէն վերջ, մօտալուտ մեծ ճակատամարտը պիտի մղուի Թիլինկի առջեւ, զոր շաբաթներէ ի վեր սկսած են ամրացնել Ռուսք։ Թիլինկ երկրորդական կեդրոն մըն է ռազմայարդարութեան տեսակէտով, ա՛յնպէս որ առաջին օրերուն մինչեւ իսկ կ'ըսուէր թէ երբ Մուքտէնի ճակատամարտը չյաջողի, Ռուսք մտադիր են ուղղակի Խարպին քաշուիլ։ Բայց Խարպինի դիրքը՝ բաղդատմամբ Թիլինկի դիրքին՝ երկրորդական է, և հետեւաբար հարկ տեսնուած է զինուց բախտը փորձել անգամ մըն ալ Թիլինկի առջեւ։ Խարպինէն վերջ իբրեւ կարեւոր կեդրոն Ցիցիհարը կուգայ, բայց անպաշտպան քաղաք մըն է անիկա, և պաշտպանութեան նաւանական կեդրոն մը Թիլինկէն վերջ միմիայն Խարպինը կրնայ ըլլալ։

Հարցնողներ կ'ըլլան թէ ճափոնցիք ի՞նչպէս պիտի կրնան պահել այդքան երկար պատերազմական հաղորդակցութեանց գօտին, որ Եալուէն սկսելով պիտի տարածուի այսպէս մինչեւ Խարպին։ Պէտք է գիտնալ թէ Եալուէն մինչեւ Մուքտէն ագանելի կերպով ապահովուած է ճամբան ճափոնցիներուն առջեւ։ Անընդհատ գիծ մըն է այն զոր բռնած են ճափոնցիք ամրութիւններով և խրամներով պատնէշաւորուած։ Պորէչայի ճամբան բոլորովին իրենցն է, և Վլատիվոսթոքի պաշարումէն և գրաւումէն վերջ ալ ամբողջ այդ գրաւեալ գօտին ճափոնական գիրքութիւններէն բռնուած հիւսկէն մը պիտի ըլլայ, այնինչ ցանց մը, իրարու մօտիկ հիւսուած թելերով, որոնց մէջէն անցք մը գտնել շատ դժուար և գրեթէ անկարելի պիտի ըլլայ։ Հարաւէն ալ բոլոր նաւահանգիստները բըռնած են, և հետեւաբար, մէկ խօսքով, ցամաքը և ծովը ճափոնցիներուն ձեռքն են։

Այս անհամեմատ յաջողութիւններուն միօրինակութիւնը կրնայ փոխուիլ մի միայն այն ժամանակ՝ երբ բաղդը բերէ որ Ռուսիա ծովուն տիրապետութիւնը ձեռք ձգէ փճացնելով ճափոնական նաւային ույժը։ Անկարելի կը համարուի ասիկա, յայտնի ըլլալով երկու տէրութեանց համեմատական ծովային զօրութիւնը։ Եթէ Րօժտէսթվէնսքիի յանձնուած մարտանաւերէն կ'ակնկալուի այս յաջողութիւնը, աւելի լաւ կ'ըլլայ տարբեր յաջողութեան մը վրայ յոյս մը չինել սանկ նանկ, քան Մատակասքարի առջեւները խարսխող ռուս մարտանաւերուն վրայ, կ'ըսեն եւրոպացի մասնագէտները։

Ուստի, ճափոնցիք իրենց յաջողութիւնը ո՛րքան առաջ կը տանին, ա՛յնքան կը դժուարանայ ռուսական յաջողութեան և վրէժխնդրութեան ծրագիրը։ Անոնք որքան քալեն, այնքան կը բացուին, — և ախորժակը ուտելով կը բացուի, — և բացութիւնը գոցելու համար ճափոնցիք ամէն կանխահոգ միջոցներ ձեռք առած են։

ՌՈՒՍ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆԻ ՄԸ ՈՂԲԸ
ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԱՒԵՐՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Չինաստանի Պրաւօսլաւ առաջնորդ Իննոկէնթիոս սրբազան, անցեալ ամառ շրջաբերական մը հրապարակեց որով ան արգիլեց քրիստոնեաներուն թատրոն, պարահանդէս և այլ զուարճատեղիներ երթալը և հրաւիրեց աղօթքի և ծոմապահութեան Ծ. Արեւելքի մէջ կատարուած «Արիւնահեղ դէպքերուն համար, ուր կը կոտորուին Ռուսաստանի երիտասարդ զաւակները ամենածաղիկ հասակի մէջ»։ Բեթերսպուրկի թերթերը այն ատեն դժգոհութեամբ վերաբերուեցան այս շրջաբերականին դէմ։ Սակայն Չինաստանի առաջնորդը վերջերս դարձեալ Բեթերսպուրկի մէկ թերթին մէջ հրատարակեց կսկծալի նամակ մը ուր կ'արտափայլի մաքրակրօն հոր մը և ճշմարիտ քրիստոնէի մը անկեղծութիւնը։

Ահա այդ պատասխանը ամբողջութեամբ.—

«Եթէ հեռաւոր Արեւելքը ճշմարիտ մի մեռելատուն է, ապա ուրեմն սոսկալի, վայրենի և արտառոց բան են այդտեղի թատրոնները, սրճարանները և զբօսավայրերում նուագող երաժըշտութիւնը, որոնց մասին հեշտ եղանակով մը կը խօսին մեր թղթակիցները։ Բայց այդպէս գրելով՝ միթէ անոնք չե՞ն գիտեր Բորթ Արթուրի դէպքերին, Բորէչայի ափերին մեր շոգենաւերի կորստեան, Տալնի քաղաքի ափերի մօտ մեր նաւերի հետ պատահած դէպքերի՝ և մանաւանդ մեր նաւատորմղի հրամանատարի կործանումը իր նաւով։ Միթէ այդ կորուստները՝ թէ՛ պատերազմական նաւերի և թէ մարդկանց, ա՛յնքան աննշա՞ն են Ռուսաստանի համար, որ նա իր զօրութեան այսպիսի ծանր փորձութեան ժամանակ ըստ առաջնոյն դարձեալ խմում և զուարճանում է։ Միթէ թնդանօթների մահաբեր որոտները պէ՞տք է խառնուին արբեցութեան և զուարճութեան ձայների հետ։

«Շրջաբերականիս առիթ տուողը Մանչուրիայի հասարակական կեանքն էր իր տխուր երեւոյթներով, որոնցով և բացատրւում է Ռուսաստանի կորուստների բազմութիւնը հեռաւոր Արեւելքում։

«Ապրելով Տալնի քաղաքում, ես զարմանում և հոգեպէս տանջւում էի այն անհոգութեան և անվերջ շուայտութեան համար, որ տիրում էր այնտեղ պատերազմի նախընթաց օրը։ Կարծես թէ այդ հեռաւոր սահմանի ռուս ժողովրդի համար երկիւղալի ոչինչ չկար, և նա կարող էր առանց սոսկումի դիմաւորել յարձակուող թըշնամուն։ Բայց մահաբեր թնդանօթների հէնց առաջին ճակատագրական որոտները բոլորին սարսափահար արին, ամենքը կորցրին գլուխները ու փախան։ Մանչուրիա կայարանում պատահած ծանր աղէտը կարող է ասածներիս որպէս ապացոյց ծառայել։

«Տալնի քաղաքի ազգաբնակութեան ընկճուած ոգին խրախուսելու և վերականգնելու համար, ես նրանց մի քանի անգամ կոչ արի աղօթելու և ապաշխարելու, բայց շատ քիչերն էին ձայնս լսում, — ինձ հետեւում։ Հէնց որ լսում էին թնդանօթների ահեղ որոտները, ժողովուրդը ոչ թէ եկեղեցի, այլ անառականոցներն էր լցւում։ Ես յիշում եմ այն սրտաճմլիկ տեսարանը, երբ ջրից հանում էին Ենիսէյ մարտանաւի նաւաստիներին դիակները։ Առանց լացողի, մերկ, չինական սայլերի վրայ դիզուած ճիշդ փայտի նման, իսկ միւս կողմում, տեսնում էի փողոցների պատերին փակցուած ազդեր, որոնցով ժողովրդին հրաւիրում էին պարերեկոյթների»...

Առաջնորդը յետոյ յիշելով Խարպինի ազգաբնակութեան տխուր կացութիւնը որտեղ փողոցի ցեխը համապատասխան էր քաղաքի բարոյական կատարեալ սանձարձակութեան, սրտի կսկիծով սապէս կը շարունակէ.—

«Կասկած չկայ, որ հեռաւոր Արեւելքի վերջին դէպքերը արդիւնք են ռուսական կեանքի կացութեան այդ հեռաւոր ծայրերում։ Ոչ ոքից չէ կարելի ծածկել, որ մեզ յանկարծակիի բերին ներկայ անցքերը և հարկադրեցին մեծամեծ զոհաբերութիւնների։ Անվիճելի իրողութիւն է, որ մենք մեր անհոգութեամբ կորցրինք մեր նաւատորմի լաւագոյն մասը։

«Ճափոնական հասարակաց կանանց այն ահագին խմբերը, որոնց ամենայն խնամքով և հոգատարութեամբ ճանապարհ էին դնում ռուսաց նոր գաղթավայրերից, ամենապերճախօս ապացոյց էր այստեղի բարքերի։ Այդպիսի վայրագ անառակութիւնը չէր կարող հեռաւոր արեւելքի բնիկ ժողովրդի մէջ զզուանք չյարուցանել անոնց դէմ որ յաւակնում էին լուսաւորել օտարազգիներին։ Ռուսական նոր քաղաքներից անցնելով չինացիները, իբրեւ ապացոյց ասածներիս, ակամայից համոզւում են, որ վերջիններս բարոյապէս շատ գերազանց են առաջիններից։ Վերջերս մի քանի անգամ առիթ ունեցայ Չինական Արեւելեան երկաթուղու գծի վրայ հիւանդ զինուորներին հանդիպելու, և առանց սխալուելու կարող եմ ասել, որ հիւանդներից մեծ մասը վարակուած էր ծածուկ հիւանդութիւններով»։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Երեսփ. Ժողովին մէջ խնդիր ըլլալով թէ ծախքերը չափազանց աւելցած են, ելմտական նախարար Մր. Օսթին Չէմպրլէն յայտարարեց թէ Մր. Գալֆուրի դահլիճը չի կրնար բոլորովին պատասխանատու համարուիլ յաւելեալ ծախուց։ Արդէն Երեսփ. Ժողովը միշտ ա՛յնպիսի առաջարկութիւններ կ'ընէ, որոնք ծախքով միայն կրնան ըլլալ։ Ցորչափ ես ելմտական նախարար եմ, հոգ պիտի տանիմ որ հարկատուներուն գրպանէն ա՛յնքան միայն դրամ ելլէ որքան պէտք է պետական գործառնութիւններուն համար։ Ներկայ վարչութիւնը հսկատակեցաւ այնպիսի առաջարկութիւններու որոնք կը պարտաւորէին զինքը նոր ծախքերու դիմել։

*** Անցեալ տարուան շրջանին մէջ հետեւեալ մարտանաւերուն շինութիւնը աւարտեցաւ.—

4 զրահաւոր
1 զրահապատ յածանաւ
4 երրորդ կարգի յածանաւ
12 ընդծովեայ մարտանաւ
9 Թորփիլահալած
4 Թորփիլանաւ
1 գետային թնդանօթանաւ
1 զրօսանաւ, ծովային նախարարութեան համար։

Ապրիլ 1ին հետեւեալ մարտանաւերուն շինութեան պիտի ձեռնարկուի.—

8 Զրահաւոր
15 Զրահապատ յածանաւ
8 Լրատար մարտանաւ
2 Յածանաւ
18 Թորփիլահալած
11 ընդծովեայ։

Այս նոր մարտանաւերուն շինութեան առթիւ հոգ պիտի տարուի օգտուիլ Ծ. Արեւելեան պատերազմին դասերէն։ Շինութեան յանձնաժողովին խորհրդակցութիւնները գաղտնի պիտի պահուին։

Անցեալ տարուան Մեծին Բրիտանիոյ նաւային ընդհանուր ծախքերէն զեղչուած է 4 միլիոն 209,685 անգլ. ոսկի, իսկ աւելցած է միայն 709 հազար 685 ոսկի։ Հետեւաբար զուտ զեղչը եղած է 3 ու կէս միլիոն անգլ. ոսկի։

Նախորդ տարիներուն մէջ Անգլիոյ ծովային ծախքերը հետեւեալ կերպով զուցուած է.—

	Անգլ. ոսկի
1896 — 7	22,271,902
1897 — 8	21,848,863
1898 — 9	23,880,875
1899 — 00	25,731,220
1900 — 1	29,998,529
1901 — 2	30,981,315
1902 — 3	31,003,977
1903 — 4	35,709,477
1904 — 5	36,889,500
1905 — 6	33,389,000

Նաւատորմին նաւաղներուն թուանակ թիւը պիտի ըլլայ 129,000, իսկ պահեստիներուն թիւը 29,500։ Զրահաւորներէն առաջինին շինութիւնը պիտի սկսի ի մօտոյ և պիտի կոչուի Տրէտ-Նոթ, իսկ նոր յածանաւերէն առաջինը պիտի կոչուի Ինվինսպըլ։ Թագաւորը հաւանութիւն տուաւ այս անուններուն։ Խորհրդարանէն վարկ մը պիտի խնդրուի արքայական նոր զբօսանաւի մը շինութեան համար, Հանգուցեալ Վիքթորիա Թագուհին երեք զբօսանաւ ունէր որոնցմէ մէկուն տեղը անցաւ Վիքթօրիա Ալպէրթ որ շատ մը փոփոխութիւններէ վերջ այսօր հիանալի նաւ մըն է։ Երկրորդն է Ալպէրթա որ պիտի չփոխուի, իսկ երրորդը Օզպօրն հինցած է և անպատով, 50,000 անգլ. ոսկի պիտի խնդրուի նոր զբօսանաւին շինութեան համար։

Անգլիոյ նաւային ծախքերուն այս տարի հետեւեալ կերպով պիտի նպաստեն Հնդկաստան և գաղթականութիւնները.—

	Անգլ. ոսկի
Հնդկաստան	103,400
Աւստրալիա	200,000
Նոր Զելանտա	40,000
Բարեյուսոյ Գագաթ	50,000
Նաթալ	35,000
Նիւֆաունտլէնտ	3,000
	431,400

Ամէն պարագայի մէջ նաւային ծախքերուն $3^{1}/_{4}$ միլիոնի զեղչը մեծ դէպք մըն է, որուն նմանը չկայ վերջին տարիներուն մէջ, ինչպէս վերի ցուցակէն ալ տեսնուեցաւ։ 1897էն ի վեր տարեկան նաւային ծախքերը 13 միլիոն կ'աւելնային, և Անգլիա այդ տարիէն ի վեր 82 միլիոն անգլ. ոսկի աւելի ծախք ըրած է սովորական տարիներուն հին հաշիւներուն բաղդատմամբ։ Բայց այս վերջին խնայողութիւնը նաւատորմը ակարացուցած չէ, այլ աւելի զօրացուցած է զայն։ Տարիներէ ի վեր մեծ գումարներ կը ծախսուէին անպէտքեր հին մարտանաւերու համար։ Գրչի մէկ հարուածով այդ ծախքերը ջնջուեցան, և կառուցելու իրական արժէք ունեցող մարտանաւերը միեւնոյն ժամանակ համախմբուեցան դարուն ռազմագիտական նոր պահանջումներուն առջեւ։ Բայց նաւատորմին համար խնայողութիւն ըլլալուն պատճառը մինակ ասիկա չէ։ Անգլիոյ մրցակիցներէն մին Ռուսիա, առժամապէս դադրեցաւ ծովային տէրութիւն մը ըլլալէ, և Մեծն Բրիտանիա կրցաւ այս առիթէն օգտուիլ քաղել իր նաւաշինական ծախքերը զեղչելու համար։ Նաւային նոր ծրագիրը մինչեւ այս տարւոյն վերջ Անգլիոյ պիտի տայ 94 զանազան մարտանաւ և ասիկա ալ կը կը բաւէ որ Անգլիա ամբողջ միացեալ Եւրոպայի նաւատորմիղներէն գերազանց նաւատորմիղ մը ունենայ։ Անոր մօտեցող ամէնէն մեծ մրցակիցներն են Գերմանիա և Միացեալ Նահանգները։ Ինը միլիոն անգլ. ոսկի ծախք պիտի ըլլայ նոր շինութիւններուն համար։ Մեծ զրահաւորները Բորթսմութի նաւահանգիստին մէջ պիտի շինուին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԱՆԽՆԱՅ ԿՌԻՒ

ԲԱՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՃԳՆԱԺԱՄԸ

ԳԻՐԿ ԳԻՐԿԻ, ՍՈՒԻՆ ՍՈՒԻՆԻ

ԼՈՆՏՈՆ 7 Մարտ.—Նիւշուանկէն կը հեռագրեն Ռոյթէրի թէ հոն հասնող վաճառականներ կը պատմեն որ երեսուն հազար ճափոնցիք յաջողած են առջի գիշեր մօտենալ Մուքտէնի մինչեւ 5 մղոն, արեւմտեան կողմը։ Գիրկընդխառն կռիւը մինչեւ լոյս տեւեց բայց արդիւնքը անորոշ է։ Մուքտէնի շատ մօտ կատաղի ճակատամարտ մը կատարուեցաւ Նոկի և Քաուլպարս զօրավարներուն միջեւ։ Նախ երկու կողմը բուռն թնդանօթաձգութիւն մը կատարեցին փոխադարձաբար և յետոյ սուինով գիրկընդխառն ընդհարում մը տեղի ունեցաւ։ Ճափոնցիք վեց մղոնի չափ մօտեցած են Մուքտէնի։ Ռուսերը թէեւ կ'աշխատին ճափոնցիները շրջապատելու, սակայն ճափոնցիք անընդհատ յարձակում կը կատարեն որով Ռուսերը չեն կրցած արդիւնք մը ձեռք բերել իրենց շրջապատակ շարժումէն։ Թիլինկի մէջ մեծ յուզում կը տիրէ։ Վերջին ճակատամարտներուն մէջ ճափոնցիներուն կորուստը կը հաշուուի 46,000 հոգի։ Այսու հանդերձ միշտ նոր զինուոր կը ստանան որով Մուքտէնէն ետքը Թիլինկի վրայ ալ յարձակում մը հաւանական կը նկատուի։ Հեռագիրներ կ'ըսեն թէ ճափոնցիք կը յաջողին իրենց կազմած գիծին վրայ, սակայն իրենց թեւերը չափազանց տարածուած ըլլալով, զինուորներուն սնունդին համար դժուարութիւն կը քաշեն։ Նաեւ ճափոնցիներուն ճակատը շատ ընդարձակ ըլլալով, կը վախցուի թէ Քուրոբաթքին, մի՛ գուցէ յաջողի խզել ճափոնական գիծը։ Ճափոնական բանակին երկու թեւերուն ծայրերը 150 մղոնի չափ հեռացած են կեդրոնէն։

—Ռոյթէրի թղթակիցը կը հեռագրէ զօր. Օքուի բանակեղէն.— Ճափոնական ձախ թեւը որ աղղուապէս առաջ կը քալէ գրաւեց ռուսական խրամները, հակառակ երկաթ թելերով պաշտպանուած ըլլալնուն։ Ռուսք հաստատօրէն դիմադրեցին փոքր թնդանօթներով և սուինով բայց ճափոնցիք այնքան ուժգնօրէն յարձակեցան որ Ռուսք իրենց զէնքերն ու հագուստները նետեցին՝ աւելի դիւրաւ փախչիլ կարենալու համար։ Ճափոնցիք թշնամին ռմբակոծեցին Բորթ Արթուրէ բերուած պաշարման խոշոր թնդանօթներով։ Արդիւնքը ահաւոր եղաւ։ Ռուսք կատարելապէս վհատեցան։ Անկարելի է որ ռուս բանակին մեծագոյն մասը կարենայ փախչիլ Մուքտէնէ։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ —Ռուս հեռագրական գործակալութիւնը կը տեղեկանայ Մուքտէնէ.— Ամսոյս 6ին Մուքտէնի մօտ մղուած հրետանիի հուրը ամբողջ օրը տեւեց։ Այն օրը ճափոնցիք յարձակումներ ըրին Եանսինթունի մօտ Մուքտէնէ հարաւ-արեւմտեան կողմը 19 քիլոմէթր հեռու։ Ռուս կեդրոնին և ձախ կողմին դէմ գիշերանց ճափոնցիներուն մղած յարձակումները ետ մղուեցան։ Կուգուլինկի կիրճին առջեւ ճափոնական 2000 դիակ մնաց։

—Զօր. Քուրոբաթքին կը հեռագրէ կայսեր.— Ճափոնցիք, որ առաջ կը խաղան դէպի Զանսինթունկ, Մուքտէնի արեւմտեան կողմը, ետ մղուեցան Հունհոյի աջ եզերքին վրայ։ Նոյնպէս ետ մղուեցան Ռուսաց կեդրոնին և ձախ թեւին, և մասնաւորաբար՝ Բանտոլիշանի և Կուգուլինկ կիրճին դէմ մղուած յարձակումները, և մեր որսորդ զօրքերը Կուգուլինկէ առաջանալով՝ ստիպեցին որ թշնամին ետ քաշուի։ Կատաղի կռիւէ մը վերջ, մեր զօրքերը յաջողեցան գրաւել Օւանկօուցայի մերձակայ բլուրները։ Մեր կեդրոնին վրայ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Բայց ճափոնցիք կը շարունակեն իրենց յարձա՛կողական շարժումը Մուքտէնի արեւմտեան կողմը՝ մեր աջ կողին վրայ։ Մեր զօրքերը նորէն ետ մղեցին Բուէթիլով բլուրին դէմ եղած յարձակումները։ Ճափոնցիք կէս գիշերին յարձակեցան Բանսոլիզանի վրայ, բայց ետ մղուեցան։ Ճափոնցիք մեծ կորուստներով ետ մղուեցան նաեւ Օւանկօուցայի դէմ եղած նոր յարձակումէն։ Մեր ծայրագոյն ձախակողմեան թեւին վրայ յաջողեցանք գրաւել կիրճ մը Քուտիացայի մօտ, ուրկէ ճափոնցիք ետ քաշուեցան անկարգօրէն։

— Զօր. Սախարով կը հեռագրէ ամսոյս 6 թուով.— Մեր երկու թեւերուն վրայ թշնամին նոր յաղթանակներ ձեռք բերաւ մեծամեծ կորուստներով։ Ինքանի հարաւակողմը, մեր զօրաբաժինները մէկ քանի ընդհարումներ ունեցան ճափոնցիներու հետ, որ դէպի Ինքան յառաջ կը խաղային։ Մեր զօրքերը Ֆուշունի քաշուեցան և հոնկից ետ մղեցին Հունի Հոյի եզերքին վրայ թշնամիին բոլոր յարձակումները։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիոյէ կը հեռագրուի Ռոյթէրի՝ ամսոյս 7 թուով, կը հաւաստուի որ Ռուսք կը պատրաստուին պարպել Մուքտէնը և Ֆուշունը. Թիլինկ քաշուելու համար։ «Սէնթրըլ Նիւզ»ի Թօքիոյի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ ճակատամարտը կը շարունակուի բանակներու ամբողջ ճակտին վրայ և կատաղի դիմադրութենէ մը վերջ՝ Ռուս կեդրոնը ետ քաշուեցաւ։ Մարէշալ Օեամա կը տեղեկագրէ թէ ճափոնցիք, որ արդէն չորս մղոն միայն հեռու էին Մուքտէնէ մէկ մղոն ալ մօտեցան քաղաքին, խուճապի մատնելով թշնամին. գրաւեցին ռուսական մէկ քանի թնդանօթ։ Ճակատամարտը կը շարունակուի ճափոնական զօրքերը առաջ կը խաղան։ «Սէնթրըլ Նիւզ»ի Մանչուրիոյ թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Զօր. Քուրոբաթքին հրամայեց որ պաշարման խոշոր թնդանօթները Մուքտէնէ Թիլինկ ղրկուին անմիջապէս։ Ասոր վրայ, Ռուս պաշարման հրետանին սկսաւ դէպի հիւսիս տարուիլ։ Ռոյթէր կը ծանուցանէ թէ երէկ կռիւ մը տեղի ունեցաւ Թաշիքաօի առջեւ որ ամբողջ օրը տեւեց, բայց բանակներէն ոչ մէկը կրցաւ վերջնական արդիւնք ձեռք բերել։ Ճափոնական ուժերը կրակի տուին Սախէթունի կայարանը, կայարանի բոլոր շէնքերը այրեցան։ Ռուսք կը նահանջեն։ Պերլինի «Լօքալ Անցայկըր» թերթին կը ծանուցուի թէ վերջին կռիւներու սկիզբէն ի վեր ռուս ձախակողմեան բանակէն մեռան և վիրաւորուեցան 7,000 հոգի 20,000 հոգի մեռան և վիրաւորուեցան ռուս աջակողմեան և կեդրոնի բանակէն։ Կորուստները շատ եղան մանաւանդ Սինմինդինկի մէջ։ Նիւշուանկէ կը հեռագրուի թէ ճափոնցիք նոր յառաջխաղացութիւններ ըրին Մուքտէնի արեւմտեան կողմը։ Կատաղի կռիւէ մը վերջ գրաւեցին Մէնֆանցիանը Մուքտէնի հիւսիս արեւելեան կողմը, ուրկէ հիմա կանոնաւորապէս կը ռմբակոծեն քաղաքը։ Ռուս հրետանին ծայրայեղ ուժգնութեամբ կը պատասխանէ։ Հարաւէ եկող զօրքերը կը քաշուին, և իբր ժամանակ զօրք կը ծառայեն՝ Մուքտէնի պահապան զօրաց դիմադրութեան մասնակցելով։ Կ'ըսուի թէ Ռուսաց կորուստը 40,000 հոգի է։ Կռիւները միեւնոյն կատաղութեամբ սկսան արեւելեան թեւին և կեդրոնին վրայ։ Ճափոնցիք նորէն ռմբակոծեցին կեդրոնի ռուս բլուրները, և գիշերանց յարձակեցան Ֆանսինդունկ, Թունքիաֆինլինկ կիրճերուն վրայ։ Այս նոր յարձակումը շատ կորուստ պատճառեց Ռուսերուն որոնք սկսան նահանջել։

ԲԱՐԻԶ.— Թօքիոյէ կը հեռագրուի թէ ճափոնցիք Բորէչայի հիւսիսակողմէն յառաջ խաղացին դէպի ռուս Բրօվէնս Մարիթիմ։ Ճափոնցիք հանդիպեցան ռուս թեթեւ աղէն հեծելազօրքերու որոնք Վլատիվոսթոք քաշուեցան։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ճափոնական ձախակողմեան բանակը կատաղի յարձակումներ ըրաւ Բօնթիացօի մէջ Զօր. Ռէնէնքամֆի բանակին դէմ։ Ռուսք ետ մղեցին ճափոնցիներուն բոլոր յարձակումները մեծ կորուստ մատնելով։

ՎԻԵՆՆԱ.— «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի կը հեռագրուի Մանչուրիայէ թէ վերջին կռիւներուն մէջ սկիզբէն ի վեր ճափոնցիք ունեցան 40,000 սպանեալ և վիրաւոր։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սակարանին մէջ անգլիական քոնսոլիտէին գինը ինկաւ այն զրոյցին վրայ թէ ճափոնցիք մեծ պարտութիւն մը կրած են։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Վլատիվոսթոքէն առնուած տեղեկութեան մը նայելով, Բորէչայի հիւսիսային կողմը Շէնկցունի մէջ ճափոնական 2000 զինուորներ ցամաք ելլելէն 3 օր ետքը, ճափոնցիք զօրաբաժին մըն ալ հոն ցամաք հաներ են խոշոր թնդանօթներով. Ասոնք իսկոյն Վլատիվոսթոքի վրայ պիտի քալեն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ազատական կուսակցութիւնը նոր և մեծ յաղթանակ մը տարաւ Նորթ-Ուէսթ-Մըրլէպոնի մէջ։ Անոր ընտրելին Մ. Լիֆ ձեռն 2,922 քուէով ընտրուեցաւ, ընդդէմ 2,702 քուէի զոր շահեցաւ պահպանողական ընտրելի Մ. Նոպըլ։ 1900ին պաշտօնական Մ. Ռիֆ 577 քուէ միայն առացած էր, և այդ թուականէն առաջ նոյն աթոռը կանոնաւորապէս գրաւած էին պահպանողականները։

ԲԱՄԲԱԿ ԵՒ ՑՈՐԵՆ

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ, 7 Մարտ

Բամբակի հրապարակը բացուեցաւ.

Մայիս — Յունիս	4.04	
Յուլիս — Օգոստ.	4.06	քիչ գործ կայ
Օգոստ. — Սեպտ.	4.07	
Հոկտ. — Նոյեմ.	4.08	

Ցորենի հրապարակը գոցուեցաւ.

Նիւ-Եորք	Մայիսի համար	$114^{1}/_{2}$
Լիվըրբուլ	Մարտի »	7/1
»	Մայիսի »	6/10/3/4
Շիքակօ	Մայիսի »	$115^{3}/_{4}$

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, երէկ, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի Աւագ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեանի, Կալա. Գալատա գնաց և Մուհարրէմի առթիւ իր շնորհաւորութիւնները մատոյց յոտս Կալա. Գահոյից։

—Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ իրիկուն Պատրիարքարան հասաւ և այսօր ալ կը նախագահէ Մայր Եկեղեցիի արարողութիւններուն։ Պատրիարքարանը գոց է այսօր՝ օրուան տօնին առթիւ։

ԹԻՖԼԻՍԻ քահանաներէն ծանօթ գրող եւ խմբագիր Տ. Գիւտ Աւագ քհ. Աղանեանցի 16 ամեայ որդին Կորիւն Աղանեանց որ Վիեննա կը գտնուէր իր հիւանդութիւնը դարմանելու համար, փետր. 5ին մեռած է Վիեննայի մէջ ուր կատարուած է թաղման արարողութիւնը։ Ս. Պատրիարք Հայրը ցաւակցական գիր մը գրեց վշտակիր Տ. Գիւտ քհ ին։

Տ. ԹՈՐԳՈՄ Ծ. ՎՐԴ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆԻ Արմաշու վանահայրական փոխանորդի պաշտօնը հաստատող Պատրիարքական յանձնարարագիրը Նիկոմիդիոյ Միւթէսարըֆին ներկայացուեցաւ է Տ. Ռսկի քհ. Փիլպեան։ Արդէն Տ. Թորգոմ վրդ. կը պատրաստուի մէկ քանի օրէն Նիկոմիդիա երթալու եւ Միւթէսարըֆին ներկայանալու։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ եկեղեցիին խնամակալութեան կողմէ Մագսուտ էֆ. Հարենց երէկ Պատրիարքարան երթալով հրաւիրեց Ս. Պատրիարք Հայրը՝ մեծ պահոց Ա. հինգշաբթին քարոզել։ Ն. Սրբազնութիւնը մտադիր է յաջորդ շաբթուն ալ Գալաթու Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին երթալ և քարոզել։

ՎԱՐԱԳԱՅ վանուց Հոգաբարձութեան պակասեալ մէկ անդամին տեղ թէեւ Մկրտիչ էֆ. Հիւսեանը ընտրուած էր եւ Պատրիարքարանէ ալ պատուիրուած էր հրաւիրելու Աւետիս էֆ. Թէրզիպաշեանը որ ետ առնէ իր հրաժարականը և շարունակէ իր պաշտօնը, բայց անոնց երկուքն ալ Հոգաբարձութեան հրաւէրին չեն պատասխանած եւ վերջնականապէս հրաժարական տըւած են։ Հոգաբարձութիւնը այս տեղեկութիւնները տալով, կարգադրութիւն մը կը խնդրէ Պատրիարքարանէն։

Տ. ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԵՊՍԿ. ՎԱՆՔԵԱՆ Սէօլէօզի Թաղ. Խորհուրդին հրաւէրին վրայ փետրվար 11ին Պրուսայէն Սէօլէօզ գնաց։ Հոն խանդավառ ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ ազգայիններէն, քահանաներուն և Թաղ. Խորհուրդին կողմէ։ Տ. Արիստակէս Սրբազան հանդիսաւորապէս եկեղեցի առաջնորդուեցաւ ուր կարճ բայց իմաստալից քարոզ մը խօսեցաւ. որմէ վերջ Առաջնորդարան ելաւ և գալստեան այցելութիւններ ընդունեց։ Տեառնընդառաջին կիրակի օրը պատարագեց Տ. Վարդան վրդ. Գասպարեան՝ վիճակին առաջն. փոխանորդը որ ուղեկցեր էր Տ. Արիստակէս Սրբազան Հօր և յաջորդ օրը երկու շաբթի պատարագեց Սրբազան հայրը և ճաշէն Գրքէն վերջ բնաբան առնելով «Ոչ պատգամաւոր ոք և ոչ առաքեալ՝ այլ միայն ինքն փրկեաց զմեզ» խօսքը՝ բացատրեց թէ ինչ է Տեառնընդառաջը՝ թէ ո՞վ էր Սիմէոն ծերունի և ինչո՞ւ և ինչպէս Մեսիային գալստեան յոյս դըրած էր. բեմբասաց Սրբազանը ապա յորդորական խրատներ խօսելով ըսաւ թէ անտարբեր ըլլալու չենք եկեղեցիին և դպրոցին մասին և վերջացուց բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար։ Արարողութիւններէն յետոյ եկեղեցւոյ

րակին մէջ ամփոփուած գամբարանները հասան. ուր ննջեցելոց հոգւոյն պաշտօն կատարուեցաւ նախագահութեամբ Սրբազան Հօր։ Ետոյ առաջնորդուեցաւ Առաջնորդարան, ուր Բաղեան Օննիկ էֆ. Թրքերէն գեղեցիկ ուղերձ մը կարդաց ուղղեալ Տ. Արիստակէս Սրբազանի, որուն Ն. Սրբազնութիւն պատասխանելով շնորհակալութիւն յայտնեց և օրհնեց ներկաները։ Երկուշաբթի օր Տ. Արիստակէս Սրբազն մեկնեցաւ։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ Թաղ. Խորհրդոյ ամբողջ անդամներուն կողմէ ստորագրուած պաշտօնագիր մը ղրկուած է խմբագրութեանս, որով կը հերքեն թէ իրենք՝ ատենապետ Միհրան էֆ. Այանեանի դէմ ունեցած անհամաձայնութեան հետեւանքով չէ որ հրաժարած են։ Այդ մասին եղած հրատարակութիւնները բոլորովին սուտ և անհիմն են, կ'ըսեն։

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒԻ դասրի գպրոց ուսուցիչ փոխ գպրապետ Գրիգոր էֆ. Ձալեան, իր միամեայ պաշտօնավարութեան շրջանը աւարտած ըլլալը յայտնելով հրաժարական տուած է պաշտօնէն։ Ս. Պատրիարք Հայրը այդ գիրը Կրօն. Ժողովոյ նկատառմանը յանձնեց։

ՎԱՆԼԷՆ Տիգրան Չիթճեան էֆ. Իգմիրեանց գրական յանձնաժողովին ընդարձակ գործ մը ղրկած է «Գաւառիկ բառարան» անուն, որ Վանայ և շրջակայից գաւառաբարբառներէն 4000 բառ, ոճ և ասութիւն և բազմաթիւ պատկերներ կը պարունակէ։ Այս գործը երէկ յանձնուեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ սեփական կալուածներէն հետեւեալ 13 կտոր կալուածները ու գետինները ծախել որոշուած ըլլալով Հոգաբարձութեան կողմէ, այս անգամ Հոգաբարձութիւնը կը փութայ ծանուցանել թէ ով որ կը փափաքի ծախու առնուլ պէտք է դիմել Հիւանդանոցի կալ. Յանձնաժողովին որ ամէն երեքշաբթի ժամ 8էն 10 Մեծ Նոր Խանի գրասենեակը կը գտնուի։

1. Բերա Հիւսէյին աղա թաղ Պիւլպիւլ տէրէ փողոց 95 թիւ գետին, 2. Բերա Հիւսէյին աղա թաղ Դավուտ փողոց 25 թիւ 71 կանգ. գետին, 3. Բերա Հիւսէյին աղա թաղ Մանկասար փողոց 15 թիւ 70 կանգ. գետին, 4. Բերա Հիւսէյին աղա թաղ Արնաւուտ փողոց 13 թիւ 36½ կանգն.ի վրայ կառուցեալ խանութ 60 ղրշ. ամսականով, 5. Ֆէրիգիւղ Թոթավլա ճամբէսի 1 թիւ 300 կանգ. գետին, 6. Ֆէրիգիւղ Ռուսօ փողոց 6 թիւ 749½ կանգ. գետին, 7. Ֆէրիգիւղ Ռուսօ փողոց 8 թիւ 749½ կանգ. գետին, 8. Պոլիս Էթմէյտան Բէշտիմալճի խանին մէջ 10 թիւ սենեկի մուլք եւ կէտիկ, 9. Գոյանը գիւղ Ֆրատզգըլը Գաղթթար փողոց 25 թիւ 210 կանգ. գետին. 10. Պէօյուք տէրէ Տէրէ Իչի փողոց 116 թիւ 684 կանգ. գետին, 11. Պէօյուք տէրէ Թօփճը պաշի Գարագոլ ճատտէ 9 թիւ գետին 12. Մաքրիգիւղ Թալէվլէր փողոց 880 գետին։

* * *

Զարեհ էֆ. Պէնկլեանի ընդ. Օր. Ջէնորիա Չիչէքճեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի 100 ղրշ. նուիրուած է Հիւանդանոցին ծիվան էֆ. Արխանեան։

Օննիկ էֆ. Ս. Թաշճեանի ընդ. Օր. Մառի Խմէքսիզեանի ամուսնութեանն առթիւ փոխան ծաղկեփունջի 54 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցին Գարեգին էֆ. Չիլինկիրեան։

Վիչէն էֆ. Գամպուրեանի ընդ. օր. Մառի Շիշմանեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի 95 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցին Թագւոր էֆ. Արծնեան։

*** Հանգուցեալ Տիկին Տիրուհի Ճ. Սինէմեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 54 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Տիգրան էֆ. Խ. Տամլամեան (Պոլէճիկ)

Բարիզ հանգուցեալ Արտաւազդ էֆէնտի Արապեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցին. Այրի Տիկին Աղաւնի Յովսէփեան ի Պրայիլա 108, Տէր և Տիկին Բիւզանդ էֆ. Իւղաբերեան 108 ղրուշ։

Հանգուցեալ Մանուէլ էֆ. Ալայըմճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր և Տիկին Ֆրանսուա Ալանկիւլ ի Բարիզ։

Ի Պոլէճիկ հանգուցեալ Յարութիւն էֆ. Քէչէճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 108 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Բարսեղ էֆ. Գազազեան։

(Կէսի)

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Առջի օր Բերա. Ֆէրիգիւղ Թէրզեանց բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութեան հանդէսը Տիար Երուանդ Միրիճանեանի Օր. Երանուհի Թէրզեանի հետ։ Պ. Երուանդ Միրիճանեան ինքնօգնութեամբ առաջացած պատուաւոր երիտասարդ մըն է և եղբայրն է նախկին Միրիճանեան Լեզուաբանական վարժարանին Տնօրէնին։ Իսկ Օր. Երանուհի Թէրզեան համեստ և զարգացած օրիորդ մըն է և իր վրայ կը մարմնացնէ հոգեկան և բարոյական ազնիւ ձիրքեր։ Մեր շնորհաւորութիւնները։

ԳՈՒՄԳԱՓՈՒԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Գում Գափուի չորս թաղերու Աղքատախնամի Տնօրէն Խորհուրդը շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ հանգանակութեան հետեւեալ արդիւնքը, որ գոյացաւ Կաղանդի երեկոյ շրջակայ չորս թաղերէ։

Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայր 108, Գեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազան Սուքիասեան 20, Գեր. Տ. Գէորգ Սրբազան Երէցեան 95, Տ. Պօղոս քհ. Պէյազճեան 30, Տիկին Հնազանդ Գ. Յակոբեան ի յիշատակ հանգուցեալ Պաղտասար էֆ. Յակոբեանի անուան տարեդարձին 108, Յարութիւն էֆ. Քէօմիւրճեան 60, Միս Պէամիւս՝ վարիչ «Ինկլիզ Խայրէթխանէ»ի հաստատութեան 60, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճեան 56, Անթուան էֆ. Փոլանճեան 47½, 40ական ղրշ. Սերովբէ էֆ. Եավրուեան, Տիկ. Թագուհի Թէլեան, Ճամճեան Եղբարք, Ս. Պօղոսեան էֆ., Իսրաֆիլեան էֆ., 20ական ղրշ. Մարգար էֆ. Պէզազեան, Խաչիկ էֆ. Ֆէսճեան, Յովհ. էֆ. Մոսսիչեան, Գէորգ էֆ. Խորօզեան Սարգիս էֆ. Քէչէճեան, Աւետիս էֆ. Կիւլպէնկեան, և Մկրտիչ Գալըքճեան, Նազարէթ Սահակեան, Սուքիաս Բէյլիզեան, Սինեմ Փէշթըմալճեան Որդիք, Նազարէթ Էօզքէլէկեան, Ոսկեան Կիւմիւշեան, Պետրոս Քէրքսաէճեան, Կարապետ Մաքուլեան, Կարապետ Այճեան, Սարգիս Տիլկիզեան Որդիք, Պօղոս Մախոխեան, Տէր և Տիկ. Գ. Ալեքսանեան, Սարգիս Թէլֆեան, Պետրոս Թագւորեան, Օննիկ Եէկէնեան, Կարապետ Փափազեան, Եղիազար Ժամկոչեան, Կարապետ Կիւմիւշկերտան, Նիկոս Պարոնեան, Պետրոս Քափամաճեան, Տիկ. Գասպարճեան, Օննիկ Փափազեան, Բարսեղ Քէչիչեան Յարութիւն Իւթիւճեան. Խաչիկ Խանճեան, Պօղոս Ալպօյաճեան, Երուանդ Զարդհանէլեան. Թադէոս Պէկեան Խաչիկ Բրոսեան, Յակոբ Ծընծալեան Երուանդ Դերձակեան, Պէպապճեան Եղբարք, Ոհ. Լեւոն Կիւմիւշեան, Արշակ Խնդիրեան. Գրիգոր Մէհթէրեան. Մկրտիչ Ինճէեան, Անտոն Զէքիճեան, Համբարձում Քերիմեան. Միհրան Ամպարճեան. Յարութիւն Սիմոնեան, Մկրտիչ Մէլիքեան, Յարութիւն Անդրէասեան. Մարտիկեան Եղբարք. Յարութիւն Ապպամարկոսեան, Յակոբ Աճառեան. Պաղճեան Եղբարք, Մկրտիչ Ճիզմէճեան. Աւետիս Ալէմեան, Սարգիս Պարսամեան, Տիգրան Եէլքէնեան. Խաչիկ Մարգարեան, Արամ Գույումճեան և Երուանդ Խէրպլէկեան, Կոզմոզ էֆ. Պէյլիքճեան, Յակոբ Գօսթիկեան, Վիչէն Մինասեան և Որդիք, Յովհաննէս Թէլլալեան. Յակոբ Նշանեան, Պետրոս Պէտրկեան, Գարանիկ Գարաբանօղլօ, Մ. Իփլիքճեան, Կարապետ Նիկողոսեան, Յակոբ Սոհոթճեան, Յակոբ Ջամպազճեան։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Նաւըլ Գափուի Ս. Յովհաննէս Աւետարանիչ եկեղեցիին մէջ Երկուշաբթի օր կատարուեցաւ Վաամշապուհ էֆ. Ֆասուլեաճեանի Օր. Սրբուհի Ասլանեանի հետ Պսակադրութեան հանդէսը, երկու կողմի ազգական ու բարեկամներու ներկայութեանը, և կնքահայրութեամբ Յարութիւն էֆ. Պէրպէրեանի։ Տ. Տաճատ Ծ. Վրդ. Ոսկանեան որ կը նախագահէր, խրատական մը խօսեցաւ հարսին ու փեսին, որոնք յետոյ շնորհաւորութիւններ ընդունեցին։ Հարսը ընդունեց նաև չաս մը նուէրներ։

×

Խասգիւղի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին մէջ Երկուշաբթի օր կատարուեցաւ Արամ էֆ. Տ. Գ. Թէվէքէլեանի Օր. Մաալէն Ս. Քէրէսթէճեանի հետ Պսակադրութեան հանդէսը՝ կնքահայրութեամբ Գասպիկ էֆ. Սարգիսեանի և հանդիսադրութեամբ Տ. Տրդատ Վ.ի և Տ. Աբրահամ ու Տ. Համբարձում քահանաներու։

ԿՆՈՒՆՔ

ԳԵՂԱՄ.— Որդի Պատրիարքարանի պաշտօնեայ Արմենակ էֆ. Թէլլալեանի, Մկրտութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի, փետր. 20, Նաւըլ Գափուի եկեղեցիին մէջ, կնքահայրութեամբ Տիրան էֆ. Տէր Ներսէսեանի։ Մկրտող քահանան էր Տ. Եղիշէ քհ. Մանավեան։

ՄԱՀ

Մանուէլ Ղազարոսեան, երեքշաբթի առտու մեռաւ Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ։ Յուղարկաւորութիւնը կատար ունեցաւ երէկ և մարմինը ամփոփուեցաւ Պալըգլըի գերեզմանատունը։

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԳԱՀԻՐԷ, ՄԵԾ. ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ԳՐԳԱՃԵԱՆ.— Մանզումէները սկըսանք ղրկել, մարտ 1էն (ր.տ.)։ Վեցամսեան 13 ֆրանք հաճեցէք ուղղակի մանդաթօթով ղրկել մեզ։

Տիար Ճանիկ Սինէմեան, ինչպէս նաև Սինէմեան, Քիւրքճեան, Պարսամեան, Սիւզէնեան, Շիշմանեան, Արսլանեան և Հայրըմեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք ներկայ գտնուելով ՏԻԿԻՆ ՏԻՐՈՒՀԻ Ճ. ՍԻՆԷՄԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան, իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

8 Մարտ 1905

Ֆրանս. 3% (Français)	100 57
Ըէժի (Tab. Turcs)	373 —
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	91 12
Վիճակահանք (Lots Turcs)	136 75
Բանք Օթթ. (Banque Ott.)	604 —
Թրամվայ (Tramways)	97 —

ՌԷՍՄԻ

ՆՇԱՆ

Վաղիֆէի մէմուրիեէթինի մուգտրժանէ իֆա իյլէմէքտէ օլմասընա մէպնի մուհասէպէի ումումիեէի մալիյէ տէֆթէրը քէպիր չիւպէսի միւմէյիզի իզզէթլու Ճեմալ պէյէ իւչիւնճի, րիւթպէտէն Օսմանի նիշանը ալիսի ի հսան պույուրուլմուշ տըր։

ՇԷՖԱԳԱԹ

Տէվլէթլու նէճապէթլու Սիւլէյման էֆէնտի հազրէթլէրինին հարէմի ըսմէթլու խանըմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ պիրինճի րիւթպէտէն Շէֆագաթ նիշանը ալիսի ի հսան պույուրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ. Երէկ, Մուհարրէմ 1, արաբական 1323 նոր տարիին առթիւ մեծ ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ Եըլտըզի կայս. Պալատին մէջ։ Բարձր. Մեծ Եպարքոսը, Շէյխ-իւլ-Իսլամը, Նախարարները, զօրավարները, և բարձրաստիճան քաղաքային և զինուորական պաշտօնատարները կայս. Պալատ գացին շնորհաւորութեան։ Նախարարները, իրենց գլուխը ունենալով Մեծ Եպարքոսը, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին Վեհ. Սուլթանին։ Աւանդական սովորութեան համաձայն Վեհ. Սուլթանը անոնց նուիրեց նուէրներ նոր պատրաստուած ոսկի դրամներէ, որոնք մետաքսէ քսակներու մէջ դըրուած էին։ Բարձրաստիճան պաշտօնատարները իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի փաշայի միջոցով և նոյնպէս ստացան դրամական պարգեւներ։ Իսկ Հաճի Ալի փաշայի յարկաբաժնին մէջ կայս. Անձնական Արկղին երկրորդ քարտուղարը նոր պատրաստուած քառորդ ոսկիներ, մէճիտիյէի քառորդներ և այլ մանրուք դրամներ կը բաժնէր բոլոր այցելուներուն։

*** Օտար տէրութեանց վեհապետները, այս առթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին Վեհ. Սուլթանին։ Ն. Վեհափառութիւն հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց։

*** Եգիպտոսի Խտիվը, Մէքքէի Էմիրը, արտասահմանի օսմ. ներկայացուցիչները, կուսակալները և զօրաբանակներու հրամանատարները նոր տարւոյն առթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ղրկեցին կայս. Պալատ։

*** Ոչ-իսլամ համայնքներու հոգեւոր պետերը, Պատրիարքները, օտար դեսպանատուներու առաջին թարգմանները և մեծ հաստատութեանց և երկաթուղիներու տնօրէնները ալ երէկ կայս. Պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

ՌՈՒՍ ԿԻՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ. — Ծ. Արեւելքի պատերազմին մէջ ինկող ռուս զօրքերուն և անոնց այրիներուն ու որբերուն ի նպաստ Պոլսոյ մէջ նպաստահաւաք յանձնախումբ մը կազմուած է Ռուս գաղութին երեւելիներուն տիկիններէն։ Ռուսիոյ Մարիա-Ֆէոտորովնա Զարուհին լսելով Պոլսոյ ռուս կիներու յանձնախումբին այս ձեռնարկը, որով ճերմակեղէններ, տաք զգեստներ, սուրբի պատկերներ, խաչեր և կրօնական նկարներ կը հաւաքուի՝ Ն. Վեհափառութեան յանձնելով, Ծ. Արեւելքի ռուս բանակը ղրկուելու համար, հաճեցաւ Վեհ. Զարին անունով իր շնորհակալութիւնները հաղորդել նպաստահաւաքներուն։ Պոլսոյ կիներու այս յանձնախումբը մեծ գործունէութիւն ցոյց տուաւ։ Պատերազմին սկիզբէն մինչեւ ներկայ ամիսը Ոտեսա ղրկած է 3109 շապիկ և վարտիք, 90 գլխանոց, 80 շալ, 388 զոյգ բուրդ գուլպայ, 460 տաբատ, գումար՝ 4127 կտոր հանդերձեղէն։ Նաև ղրկած է հարիւրաւոր սուրբի պատկերներ, փոքր խաչեր, կրօնական գիրքեր, որոնք Աթոնոյի ռուս վանքերէն ղըրկուած էին։ Յանձնախումբը դրամական նպաստներ ալ ուղարկած է ռուս վիրաւորներուն համար։

ԽՌՈՎԱՐԱՐ ԵՒ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ.— Պոլսոյ եղեռնագործ Ատեանը ի բացակայութեան դատեց Կէօրիւճէլի Պէրէչկէ գիւղաքաղաքին բնակիչներէն և Արքունի կալուածներու վարչութեան պաշտօնեաներէն Ճաֆէր պին Ուլուչը, որ Քորֆու փախած էր։ Դատարանը 6 ամիս բանտարկութեան, պաշտօնէն վտարուելու, քաղաքային իրաւունքներէ զրկման և ստացուածքներուն գրաւման դատապարտեց զայն։

—Նոյն ատեանը նոյնպէս ի բացակայութեան դատելով ցման բերդարգելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկման և ստացուածներուն գրաւման դատապարտեց Միլքրէ վարժարանին 5րդ կարգի աշակերտներէն Թարսուսցի Միւնիֆը որ Եւրոպա փախած և խռովարարական հրատարակութիւններու յանդգնած է։

ՊԱՊԱԿԱՆ ՆՈՒԻՐԱԿԸ.— Հռոմէն հեռագիր մը ծանոյց թէ Պոլսոյ Նորընտիր պապական նուիրակ մոնսէնեոր Բօլչէլլի Մարտ 3էն Պոլիս պիտի հասնի.

ՊԱԼԹԻԿԻ ՅՐԴ ՆԱՒԱԲԱԺԻՆԸ— Պոլսոյ ռուս դեսպանատան կցորդ նաւապետ Շվանք Եգիպտոս մեկնեցաւ, ներկայ գտնուելու համար Պալթիկի 3րդ նաւաբաժնին Սուէզէն անցնելուն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը որ Լոնտոն կը գտնուի, առջի օր ներկայ գտնուեցաւ իրեն ի պատիւ տրուած ճաշ հացկերոյթի մը։ Սեղանին ներկայ էին Անգլիոյ Թագաւորն ու Թագուհին, Կալլէսի իշխանն ու իշխանուհին, արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լէնստաուն և աւստրիական դեսպանը։ Հացկերոյթէն ետք իշխանը ներկայ գտնուեցաւ թատերական ներկայացման մը։ Ուրբաթ օր պիտի մեկնի։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան խորհրդական Մ. Պապըթ դեսպանութեան աստիճանին բարձրացաւ։ Մ. Պապըթ Պոլիս պիտի մնայ, մինչեւ որ յարմար պաշտօն մը որոշուի իրեն։

ԱՆՑԱԳԻՐՆԵՐԸ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ անցագիրներու համար գործածուած դրոշմաթուղթերուն վրայ յաւելումներ ըլլան՝ անցագրի և բառբառի դրամական տուգանքներու յատուկ։ Այդ նոր դրոշմաթուղթերը, զանազան գոյներէ, 5, 10, 20 և 40 ղրշ.նոց պիտի ըլլան։

— Դրոշմի կանոնագիրը կը տրամադրէ որ օտար երկիրներէ եկողներու տրուած բասբորներու վրայ 10 եւ բառպաւաններու վրայ ալ 5 ղրշնոց դրոշմաթուղթ փակցուի։ Ձեռընհաս պաշտօնարանը նկատելով որ օտար երկիրներու մէջ դրոշմաթուղթ չի գտնուիր, որոշեց որ առաջին անգամ քննողները այդ դրոշմաթուղթերը փակցնեն վիրոգրեալ անցագիրներուն վրայ, դրամը տիրոջմէն առնելով։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը, ինչպէս կը յիշուի առջի տարին գեղչած էր հեռագիրներու սակագինը և ավելցնելու հասոյթի 10,000 ոսկիի աւելցութիւն մը առաջ եկած էր։ Այս արդիւնքը նկատի առնելով նոյն Վարչութիւնը որոշեց զեղչել ներքին նահանգները ղըրկուած թղթատարական ծրարներուն ծախքը։ Այս ծրարները ցարդ մեծ մասամբ էմանէթճիներուն ձեռքով կը փոխադրուէին որով հասոյթի մաս մը անոնց կը մնար։ Վերջերս արդէն զեղչուած էր ծովեզերքներու և երկաթուղիի շըրջակայքը ղրկուած թղթատարական ծրարներուն սակը։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց գործադրել այս նոր զեղչը։

ՄԱԼՔԱԹԻ օսմ. ընդհանուր հիւպատոս Բուզիկ էֆ. Ազարեան, որ Պոլիս կը գտնուէր, իր պաշտօնատեղին մեկնեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Սակարանին Վարչական Խորհուրդը երէկ նիստ գումարեց Մ. Զիցցիի նախագահութեամբ, ընտրական նոր տարւոյն Վարչական Խորհուրդին ընտրութեան ձեռնարկելու համար։

ԱՐԾԱԹ ՅՈՒՊԼԵԱՆ ՄԸ.—Պոլսոյ Յոյն համայնքին մեծահարուստներէն Տէր և Տիկին Թէոտոր Մավրոկորտաթօ առջի օր իրենց ամուսնութեան 25ամեայ, այսինքն արծաթ յոբելեանը տօնեցին։ Այս առթիւ շքեղ հացկերոյթ մը և պարահանդէս մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան երկրագործական նախարար Սելիմ Մէլհամէ փաշա, աւստրիական դեսպան Պ. տը Քալիչէ, սպանիական, ռումանական, Շուէտ-Նորվէկիական դեսպանները, Օսմ. Պանքային ընդհ. տնօրէն Մ. Տէֆէս, տնօրէն Մ. Նիաս, կոմս և կոմսուհի տ'Աննոա, Տէր և Տիկին Զարիֆի, Վանսէօվր, Արամ պէյ Քէօչէօղլու եւ այլն։

ՄԱՀ.—Սկիւտարի մէջ առջի օր մեռաւ Մէվլէվի կրօնաւորներու կարգէն Ազիզ Տէտէ էֆէնտի, որ Թուրք երաժշտութեան հռչակաւոր վարպետ մըն էր և մեծ արուեստով նայ կը նուագէր։

ԱՏԱՆԱՅԻ իշխանութիւնք որոշեցին նահանգին զանազան կողմերը արդէզեան ջրհորներ բանալ, դաշտերը ոռոգելու համար։

ԿԱՏԱՂԱԲՈՒԺԱԿԱՆ հաստատութիւններ պիտի բացուին Երզրումի, Սեբաստիոյ, Եմէնի, Պաղտատի և Մանաստիրի մէջ։

ՏԷՖԹԷՐԽԱՆԷԻ վերատեսչութիւնը վիճակագրութիւն մը կը պատրաստէ 1319 տարուան մէջ տեղի ունեցած կալուածական առուծախի գործողութեանց վրայ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՐԱՊԱՃԻ ՎԻՉԷՆԻ ԴԱՏԸ.— Երէկ վերջին անգամ ըլլալով տեղի ունեցաւ Արապաճի Վիչէնի ժառանգութեան դատը։ Ինչպէս յայտնի է Սուբհան էֆ. Գալանճեան ամբաստանուած էր թէ Արապաճի Վիչէնի և կնոջը Մարիանէի երկու հոգեզաւակները Լուչիգոն և Օննիկը, իբր անոնց ճշմարիտ զաւակը ներկայացուցած է, որոնք իրականութեան մէջ Սապոնճը Ահմէտի և Մալթըզ Բաւլիի զաւակներն են. Ստեփան կ'ամբաստանուի թէ այս երկու հոգեզաւակները իրեն ձեռք գործիք ընելով Արապաճի Վիչէնի 25,000 ոսկիի կալուածները որոնք Մահլիւլի պիտի իրթային, իւրացուցած է և այս առթիւ ոչխրական պարագաները իբր իրական ցոյց տալով յաջողած է պաշտօնագիրներ ձեռք բերել թէ՛ Հայ-հռոմէականաց Պատրիարքարանէն և թէ Շէյխ-իւլ-Իսլամի դուռնէն։ Հետեւաբար կ'ամբաստանուէր իբր կեղծարար և Մահլիւլի ինչքերը գողցող։ Դատարանը երէկուան նիստին մէջ աւարտեց վկաներուն ունկնդրութիւնը, որմէ ետք Էվգաֆի փաստաբանները Վէհպի և Ահմէտ պէյերը կարգաւ խօսեցան, խնդրելով որ ամբաստանեալը պատժուի ըստ օրինի և կալուածներն ալ Էվգաֆի։ Ետոյ խօսեցան ամբաստանեալին պաշտպան փաստաբանները Օննիկ էֆ. Վարժապետեան և Հիւսնի Սէլիմ պէյ։ Սէլիմ պէյ օրէնսգիտական մէջբերումներով ջանաց հաստատել անմեղութիւնը իր փոխանորդեալին։ Դատարանը Խորհրդակցութեան Սենեակը քաշուեցաւ և որոշեց վճիռը հաղորդել առաջիկայ շաբաթ օր։

ՍՆԱՆԿ.— Առեւտր. Բ. Դատարանը սնանկ հռչակեց Բերա, Մեծ-Փողոց, Բանյակա եկեղեցիին փողոցը հաստատուած Արիսթոտէմ Քալոթէսը որ իր խանութը ձգած է և այժմ «Քօնսթանթինօպոլիս» լրագրին վարչութեան մէջ կը պաշտօնավարէ։

—Սնանկ հռչակուեցաւ նաեւ Սիրքէճի, Խորասանճեան խան Մարտիրոս Մավիլեանը, որուն առժամեայ սենտիք կարգուեցան փաստաբան Օննիկ Աֆէթեան և Քէմալ էֆ.ները։

ՀՐԴԵՀ.— Առջի օր ժամը 9½ին հրդեհ ծագեցաւ Պոլիս, Ֆաթիհ Խամամ փողոց, փայտաշէն տունէ մը ուր կը բնակէին Եաշար և Իսմայիլ անուն անձեր։ Շնորհիւ օգնութեանց միայն այդ տունը այրեցաւ։ Հրդեհը կրակարանէն ցատկած կայծերէն առաջ եկած էր։

ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ.— Թահիր և Մեհմէտ անցաձները Գրասայի Տէմիրճի գիւղէն Հաճի Նուրի և Օսման աղաներէ 150 ոսկի պահանջած էին զէնքի սպառնալիքով։ Այս աւազակները, որոնք այս կարգի ուրիշ չարագործութիւններ ալ կ'ընէին, անցաձները պաշարուեցան թթաւասնի մը մէջ, ուր խմելու գնացած էին քանի մը մեղսակիցներու հետ։ Զօրքերը հրաւիրեցին անձնատուր ըլլալ, բայց աւազակները զէնքի դիմեցին։ Այս միջոցին Թահիր որ առաջ եկած էր մօտէն կրակ ընելու զօրքերուն վրայ, զարնուեցաւ իր մէկ ընկերոջ գնդակէն և սպաննուեցաւ։ Մեհմէտ և միւսներն ալ ձերբակալուեցան։

ՆԱՒԱՊԵՏԻ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Առջի օր Պոլիս հասնող անգլիական Krkoskj շոգենաւին Ա. Նաւապետը Մ. Ելլիսոն անյայտ եղած էր։ Այս խորհրդաւոր դէպքին մասին անմիջապէս քննութիւն մը բացուեցաւ, որմէ հասկցուեցաւ թէ այդ նաւապետը անձնասպան եղած է։ Շոգենաւը Գավագի բաւական բացերն էր, երբ Մ. Ելլիսոն հսկողութիւնը յանձնելով Բ. Նաւապետին կը քաշուի խցիկը քնանալու համար։ Բայց փոխանակ խցիկ երթալու, կ'երեւի թէ ինքզինքը ծովը նետած է, քանի որ իր պահակութեան ժամուն երբ կը փնտռուի մարդ մարդասանք չկար մէջտեղը։ Անձնասպան նաւապետը անգլիացի էր։ Յայտնի չէ իր յուսահատութեան պատճառը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1905 23 փետրվար Չորեքշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ճերմակ Առաջին օխան		38½-39	փարա
» երկրորդ	»	37½-38	»
Մախլիէթ	»	35-36½	»
Զավտարըը	»	33-34	»
Սէրթ առաջին, օխան		35—36	փր.
» միջին տեսակ		33-34½	»

Այսօր ժամանեց 8 վակոն ցորեն Անատօլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ա. պարկը 70-72 ղր.
» » Բ. » 67-69 »

ԹԵՓ

Օխան 19—19¼ փարա։

ԳԱՐԻ

Բէօսթէնճէ 12—12¼ ղրշ. գրիւը
Մերսին և Րումէլի 11—11¼ »

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Սոյն գիշեր ուշ ատեն Հեռագրական Գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲԱՐԻԶ, 8 մարտ.— Ճափոնական բանակին ձախ թեւը կարեց Մուքտէնի հիւսիսակողմը Մատակուցցայի երկաթուղիի գիծը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիոյէ կը հեռագրեն թէ Մուքտէն ժամէ ժամ Ճափոնցիներուն ձեռքը իյնալու վտանգին տակ է։ Սպարապետ Քուրոբաթքին հրամայեց Մուքտէնէ հեռացնել ռուսական մեծ թնդանօթները և Թիլինկ տանիլ։

—Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ ծովակալ Րօժտեսթվէնսքիի նաւատորմին Մատակասքարի առջեւ երկար մնալը կը գրգռէ Ճափոնը Ֆրանսայի դէմ, իբր թշնամական արարք մը ի գործ դնող։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Սքուբչինան հաւանաբար պիտի փակուի Փետր. 25էն Մարտ 10։ Բացառիկ նիստ պիտի գումարէ Մ. Բաշչիի վերադարձէն անմիջապէս ետք, զբաղելու համար երկաթուղիներու և արագահարուած թնդանօթներու վերաբերեալ փոխառութեան խնդիրներով։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ ելմտական նախարարութեան մէկ յայտարարութեան համաձայն անգլիական հանր. պարտքը այժմ 81,633,00 անգլ. ոսկի է։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

23/8 Մարտ 1905

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	98.28
Ամէնէն բարձր գինը	98.28
» վար գինը	98.22

ՌՈՒՄԷԼԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	132.3/8
Երէկուան բարձր գինը	132 5/8
» վար »	132.1/8
Պոլէտք Ֆոնտէ Էժիբսիէն Ա	302.
» » » Բ	269.—
Քարտֆ	120.
Քանք Նաւ. Կրէտ.	427.—
Թրամվայի Բոմինեթուղթ	6.30
Րէժիի պարտաթուղթ Ֆրանք	385.—
Անատօլ. Երկ. բաժնեթ. Ա.Ո.	12.02
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ.Ո.	4.05

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղր.էն	ղր. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.15
Անգլիական ոսկի	110.02
Ֆրանսական ոսկի	87.20
Քէրմէց	51.05
Նոր մէթալիք	103.20
Բօլ	90.—
Րուպլի թղթադրամ	8.64
Լոնտոն 3 ամիս	111.15
Բարիզ	22.62

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի 20

Վայրի Հնդիկները

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ
ԵՒ ՏՌԱՄԱՑԻՔ ԺԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՒՐԱՆԻՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԳՈՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

ԷԼ ՏՕՐԱՏՕ

—Բոլ ատենէն այն ալ պէտք հասկընաք, տէր, յարեց Տօնա Լօռա երգիծական շեշտով մը։ Թերեւս ձեր ուշադրութիւններով արդէն ձեռք ձգած էք ինչ որ կը յուսաք գտնել իմ մէջս, իբրեւ սրամիտ ու պատրաստաբան միտքի մը մէջ։ Թերեւս սկսած եմ ես թէ ոչ սիրել ձեզ, այլ գոնէ հետաքրքրուիլ ձեզմով։ Բայց զարմանալին այն է որ ձեր հանրածանօթ ներթափանցութիւնը ձեր կեղծ «էրէն» տարբեր բաներու վրայ խօսեցնել տուած է ձեզի իմ առջիս։

—Ո՛հ, Օրիորդ, գոչեց Մարքիզը յուզուած։

—Այո՛, յարեց Տօնա Լօռա զուարթ ծաղրանքով մը, գիտեմ որ կատակերգակ մըն էք. և կրնաք կեղծել ձեր փրթթայուած այսօրուան կիրքը։ Դըժբաղդաբար իրողութիւնները մէջտեղն են, որոնք կը հերքեն ձեր խօսքերը։

Տօնա Լօռա քանի մը վայրկեան լուռ կեցաւ որպէսզի Մարքիզը պատասխանէ, բայց այս վերջինը շրթունքները պրկեց և գլուխը ծռեց։

Կինը ժպտեցաւ։

—Այն կոյս ձեռք, շարունակեց, առով ուզեցիք առաւանդել զիս, ճշմարիտ գրաւական մըն է իմ գոհարերութեանս աղատ մեքենայութիւններուն որոնց հեղինակը դուք եղաք։ Եթէ զիս իրապէս սիրէիք, կրնայիք զիս բռնութեամբ ձեռքս խնդրել հօրմէս, ինչո՞ւ չըրիք սակայն։

—Բայց չէ՞ մի որ մերժողական պատասխան տուիք ինծի, երբ յայտնեցի ձեզի ամէն բան, պատասխանեց Մարքիզը։

—Իրաւունք ունիք, բայց ես երիտասարդ աղջիկ մըն եմ, պատասխանեց եռանդով, աղայ մը, ինչպէս ըսիք դուք, որ բան մը չը գիտեր, որ չգիտեր նոյն իսկ թէ կը սիրէ կամ կ'ատէ։ Այս խնդրանքը կարելի չէր որ ուղղուէր ինծի, չէ՞, այլ իմ հօրս, և կամ եղբօրս։ Բայց ոչ, դուք ուրիշ նպատակ ունէիք։ Այս ամուսնութիւնը պատրուակ մը պէտք ըլլար լոկ որպէսզի տիրանայիք այն անհուն հարստութիւններուն որոնց աչք տնկած էիք։ Այս վայրկեանին, կրնա՞ք հակառակը պնդել։

—Ո՛վ գիտէ, մրմնջեց Մարքիզը ծաղրական շեշտով մը։

—Եւ որպէսզի վերջ մը տաք, շարունակեց Տօնա Լօռա, նախամեծար համարեցիք ծուղակի մը մէջ ձգել զիս, յափշտակել զիս ընտանիքէս, որպէսզի ես ալ յուսահատութեան մէջ մերձուիմ, ստիպուիմ հետեւելու ձեզի, իբրեւ անմեղ ու անպաշտպան աղջիկ, գերի ըլլալով կարգ մը չարագործներու ձեռք որոնց գլխաւորն էք դուք, այս անապատներուն մէջ։

—Այն օրէն ի վեր օրիորդ, երբ այնքան կոշտաբար յափշտակեցի ձեզ ձեր ընտանիքէն, չեմ կրցած որ իմ անունս, և իմ ցեղիս յատուկ եղած ազնուութենէն տարբեր ազդեցութիւն մը ցոյց տուի ձեզ։ Ընդհակառակը միշտ ձեր ամէնէն անձնուէր և հոգածու գերին եղայ, և ամենէն խորունկ յարգանքները ցուցուցի ձեզի։

—Շիտակ է, պատասխանեց Տօնա Լօռա, ջղուտ ծիծաղ մը հանելով շրթունքէն, բայց ինչո՞ւ այս յարգանքներն ու խնամքները։

—Որովհետեւ կը յարգէի ձեզի։

—Ա՛լ մի՛ սաէք, խնդրեմ, տէր, գոչեց սաստկութեամբ, հաս մտաց չի մտաւ ձեր արտասանած առաջին բառը մտածեցէք արդէն ձեզի։

—Օրիո՛րդ։

—Իմ նախահայրերուս մէկէն զըլանուած աղամանդաշատ երկրին մէջ կը կործէք ինքզինքնիդ ու կ'ուզէք փորձել վերջապէս զիս ալ գրաւել, համոզումով և կամ բռնութիւնով, որովհետեւ ազատութիւնը կարգադրուած է ձեզ։ Կրնա՞ք հակառակը պնդել։

Դ.

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ԶԱՐԱԳՈՐԾ ՄԸ

Վրանին մէջ պահ մը եղաւ խորունկ լռութիւն մը կը տիրէր։

Դուրսը, հովը կը մռնչէր սաստիկ ու ծառերն ամբողջ իրենց տերեւները կը թափէին. գիշեր մը կար թանձր ու անլուսին որ արհաւիրք մը կը սփռէր չորս դին։

Մարքիզը ոտքի ելած էր ալ ու ձեռքերը կռնակը մեծ քայլերով ժուռ կուգար վրանին մէջ, ներքին յուզմունք մը ենթարկուած, զոր չէր կրնար երբեք մարել։

Տօնա Լօռա, կէս մը ընկողմանած, և գլուխը հանգչեցուցած, ծաղրական օդով մը կը դիտէր իր դիմացինը, գողտրիկ վրդովանքով մը ակնդէտ սպասելով Մարքիզին բարկութեան պոռթկումին։

Վերջապէս, քանի մը վայրկեան եաք, որոնք դարեր թուեցան Տօնա Լօռաի համար, Մարքիզը կանգ առաւ անոր դէմ և գլուխը բարձրացուց։

Դէմքը գունատ էր, բայց իր դիմագծերը նորէն ծաղրական երեւոյթը ստացած էին իրենց։ Միմիայն իր յօնքերուն ջղաձգական շարժումը, որ դժուարաւ զսպուած կատաղի բարկութեան մը նշան էր, կը բաւէր յայտնելու թէ ո՞րքան ջանքեր կ'ընէր ինքզինքը չը մատնելու համար։

Թաղցր և ներդաշնակ ձայնով մըն էր որ վերջապէս խօսք առաւ Մարքիզը, յեղակարծօրէն ընդմիջելով այս բանակցութենէն եաք։

—Առանց ձեզ ընդմիջելու, թող տուէք որ խօսիմ, չէ՞, յարեց Մարքիզը։ Առանձ ընելով ապացուցի թէ ո՛րքան համբերատար և ո՛րքան բարեկարգուած եմ։ Բայց ինչ հարկ եղածին անդրադառնալ։ Ձեր ըսելիքներէն ոչ մէկ բան պիտի փոխէ ձեր այժմու դիրքը, դուք իմ իշխանութեանս մէջ էք։ Ոլինչ պիտի կրնայ արգելք ըլլալ ասոր և իմ դիտաւորութիւններս փոխելու ձեզ հակառակ։ Բայց որպէսզի անկեղծօրէն գիտակ ըլլաք ձեր զգացումներուն, մի՛ անգամ ընդ միշտ բացատրութիւն տալէք քիչ մը աւելի յստակ ու մեկին, որպէսզի զիրար լաւ մը հասկնանք և մութ տեղ մը չը մնայ։

Մարքիզը կանգ առաւ նորէն, ու աղջիկը պատասխանեց,

—Մեծ սխալ մը կը գործէք, Բոպալլէրօ, ըսաւ, եթէ երբեք պէտք է որ մեր այս բանակցութենէն եաք նորէն այս տխրաւոր տամ ձեզի։ Այս բանակցութիւնը, որուն դուք այնքան կարեւորութիւն կուտաք, ինծի համար նշանակութիւն չունի։ Ես ձեզի հասկցնել ուզեցի որ ձեզմէ չեմ խաբուիր, և թէ ձեզի չափ ես ալ տեղեկութիւն ունիմ ձեր սրտին խորը թաղուած մըտացածին ծրագիրներուն վրայ։ Հիմա որ բացատրեցի ինքզինքս, խօսեցէք ինչչափ որ կ'ուզէք, որովհետեւ դատապարտուած եմ ձեզ լսելու։

(Շարունակելի)

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ, ԼԱՄԲԱՐԻ, ՎԱՌԱՐԱՆԻ, ՄԸՍԻ ՄԵՔԵՆԱՅԻ, ՇԻՇԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԶԱՆԱԶԱՆ ՎԱՃԱՌՈՑ, ԵՒՆ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1870 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

[illegible]

Կ. Պոլիս, Ֆինճանճըլար, Ամերիկեան խան թիւ 21

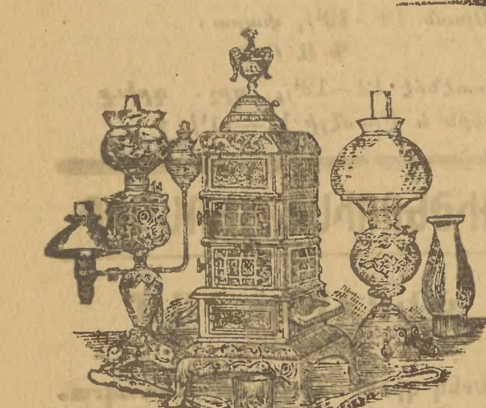

Մեր հաստատութիւն ու ժիր գործունէութեամբ յառաջ տարած երեսունհինգ տարւոյ սոյն վաճառատունը այսօր, ինչպէս ի Թուրքիա, նմանապէս և յԱմերիկա՝ իր ստացած պատուաբեր անունով, բաղդն ունեցաւ Թուրքիոյ, Ռումանիոյ և Պուլկարիոյ համար՝ միակ ներկայացուցիչն ըլլալ՝ Ամերիկեան ժամացոյցի հռչակաւոր տան՝

NEW ENGLAND WATCH Cie

որուն համբաւը տարածուած է արդէն բովանդակ Ամերիկայի և Եւրոպայի երկիրներուն մէջ։ Միեւնոյն վստահութիւնն ու պատիւը շահած ըլլալով նաեւ Ամերիկեան լամբարի և վառարանի են. ֆապրիգաններու աղջեւ, մեծ յաջողակութեամբ կրցած ենք նաեւ անոնց միակ ներկայացուցիչն ըլլալ Թուրքիոյ մէջ՝ կեդրոնատեղի ընտրած ըլլալով միայն ի Կ. Պոլիս։

Վաճառատանս մէջ ամէն ժամանակ պատրաստ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ոսկի, արծաթ և մետալեայ ժամացոյցներ գրպանի և բզական սեւին յատուկ՝ խիստ ճաշակաւոր և վերջին նորաձեւութեամբ. ինչպէս նաեւ պիւրոյի և պատի ժամացոյցներ։

Կը գտնուին նաեւ Ամերիկեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ ու ամէն տեսակէ, չիշով և առանց շիշի (fարիզի) լամբարներ, մեծ սրահներու, սենեակներու և գրասենեակներու յատուկ, նաեւ պիւրոյի և պատի յատուկ. Նոյնպէս նաեւ քարիւղի, փայտի և հանքածուխի վառարաններ՝ սրահներու և սենեակներու յատուկ են. են. են.։

Թէ՛ Տեղական և թէ՛ Գաւառներու յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին ու կը կատարուին փութով և ամենայն ճշտութեամբ։

Սոյն վաճառատունն հիմնուելէն մինչեւ ցայսօր ամենայն ուղղութեամբ շարունակած ըլլալով, մեզ համար միմիայն նպատակակէտ ընտրած ենք «մեր շահը յաճախորդաց օգտին մէջ փնտռել»։

Եւ այսպէս երկար ժամանակամիջոցի մը մէջ, վերջապէս մեր ջանքերն առանց ի զուր վատնած ըլլալու՝ կարողացած ենք մեծ յաջողակութեամբ Պատ. յաճախորդաց համակրանքը շահիլ։ Պարծանք է մեզ ըսել թէ հանրութիւնն ամենայն գոհունակութեամբ՝ առանց ոեւէ տեսակէտով խաբուած ըլլալու՝ օգտուած է սոյն Ամերիկեան վաճառատունէն։

Մեծ յոյս ունինք թէ սոյն վաճառատան մէջ գտնուած ամէն ապրանք, իր տեսակներուն մէջ տոկունութեամբ, գեղեցկութեամբ, ճաշակով ու աժանքով միանգամայն պիտի սիրուին ու փնտռուին բոլոր անոնցմէ՝ որոնք միանգամ նոյն իսկ տեսած են կամ լսած անոր տեսակն ու համբաւը։

Միակ այցելութիւն մը ինքնին կատարելու փորձ մը պիտի ըլլայ պատ. յաճախորդաց համար, որոնք անտեսագիտօրէն պիտի գգան նոյն ապրանաց կարեւորութիւնն՝ եթէ բարեհաճին փնտռել Ամերիկեան այս վաճառատունն, որ միակ կեդրոնատեղին է Կ. Պոլսոյ մէջ գտնուող Ամերիկեան վաճառաց։

Ամերիկեան լամբարի շիշերուն մէկ երկու տեսակին գիներն են, Նօ 8 շիշ 18 ղրշ. տասնըլինան. Նօ 14 շիշ՝ 18 ղրշ. տասնըլինան։ 50—23

Լ'ՈՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԸ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՇՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829 ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզի իտարէսի — Բարիզտէ, Վանտօմ մէյտանընտա 9 նումէրօլը սայիրէի խուսուսիյէրինտէ

ՀԱՐԻՔ ՇԻՐՔԷՏԻ	L'UNION DE PARIS 1828	ԷՕՄԻՒՐ ՇԻՐՔԷՏԻ
Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 119,000,000 ֆր.		Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 161,500,000 ֆր.
1903ին թահսիլաթը 25,000,000 »		1903 բրիմ թահսիլաթը 12,000,000 »
Թէտիյէ օլունան զիյան 284,000,000 »		Թէտիյէ օլունան զիյան 130,000,000 »
Սիկուրթալը էմլաքըն գըյմէթի 22 միլիառ։		Սիկուրթատաօլունմուշ 278,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ կանէթ միւսաւի չէրայիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւնտէլիճ ուճէրէթ վէ խուսուսի ֆիյաթլըրլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։ ՇԻՐՔԷԹԻՆ ԳԱՆԳԱՍԸ «Օսմանլը Պանքասը» տըր. Թիւրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչին միւտիրիյէթը ումումիյէ = Սթամպօլտա, Սուլթան Համամընտա, Գաթըրճը Օղլու Բասաժը

Միւտիրի ումումի — ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ

Միւտիր մուավինի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Ղալաթատա այրըճա պիր Շիւպէսի օլտուղը կիպի Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա տախի խուսուսի աժանլարը վար տըր։ 50—19

ՕՍՄ. ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ՝ ԿԱՅՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԳԱՐԴԵՒԱՒՈՐ ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

Այս ընկերութիւնը հրապարակ հանած է սիկառի թուղթեր, որոնց կողքերը են կրեն Րուճէյլիի պարատթուղթի մը թիւը։ Նոյն երկաթուղիներուն վիճակահանութեան մէջ շահող թիւերը ունեցողները հետեւեալ պարգեւները պիտի ստանան.

1	պարգեւ	10,000	ղրշ.	որ պիտի տրուի մեծ պարգեւը շահող թիւին			
1	»	1,000	»	» » » »	2րդ	»	»
2	»	500	»	» » » »	3րդ	»	» 2 թիւերու
6	»	200	»	» » » »	4րդ	»	» 6 »
12	»	100	»	» » » »	5րդ	»	» 12 »
28	»	50	»	» » » »	6րդ	»	» 28 »
850	»	10	»	» » » »	ամորթի	»	» 900 »

Ուշադրութիւն !!! ամէն պարգեւաւոր սիկառի թուղթի վրայ նշանակուած է մէկ թիւ և քանիերորդ վիճակահանութեան համար արժէք ունենալը։

Վիեննայի կայս. և արքայական արհեստագիտական բարձրագոյն վարժարանին տարրալուծութիւնը երեւան հանած է թէ այս սիկառի թուղթերը ամէն հակառողջիկ նիւթերէ զերծ են։

Գնեցէք պարգեւաւոր սիկառի թուղթերը՝ հատը 10 փարա

Պարգեւներր վիճակահանութենէն անմիջապէս եաք պիտի վճարուին Պոլսոյ և Սելանիկի մէջ՝ Սելանիկի Պանքային և Իզմիրի մէջ ընկերութեան ընդհանուր գործակալ Անաստասիւս Եղբարցմէ։ Նաեւ ուրիշ գլխաւոր քաղաքներու մէջ ընկերութեան գործակալներէն։ Առաջին պարգեւը միայն Պոլսոյ, Սելանիկի և Իզմիրի մէջ պիտի վճարուի։

Պարգեւաւոր թուղթերուն Պոլսոյ միակ կեդրոնատեղին է Պոլիս Զինջիրլի հազար Ալիթը Բարմաքեան խան և Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 25. Տնօրէք ՄՕՏԻԱՆՕ, ՇԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ. 50—5

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ ԹՆԱՅՕՂԱԿԱՆ

Պոլսոյ ամէնէն հին դեղարաններէն հանրածանօթ ԻՔԻ-ՔԱԲՈՒԼԸԻ դեղարանը — որ 150 տարուան գոյութիւն մը ունի — այս անգամ իր հաստատութեանը տուած է եւրոպական նոր դրութեամբ ծաւալ մը։ Դեղերու թարմութիւնը ապահովցնելու համար Եւրոպայի մեծ գործարաններուն հետ յարաբերութեան մէջ մտնելէ յետոյ՝ մասնաւոր սենեակ մըն ալ սարքած է ուր կ'այցելեն յաջորդաբար

Մայրաքաղաքիս համբաւաւոր բժիշկներէն ութը տօքթօրներ որոնց իւրաքանչիւրն իր «մասնագիտութեան» մէջ կը դարմանէ զանազան հիւանդութիւններ. ինչպէս, Թոքի, լեարդի, պեօվրէկի, բերնի, ականջի, ջղային այլազան հիւանդութիւններն, գաղտական ախտ և անոր յարակից պարագաները, մորթային են. են.։

Վերոյիշեալ տօքթորները ամէն օր ներկայ կը գտնուին, սակայն ատենցմէ հետեւեալները մասնաւոր օրերու կ'այցելեն.

Տր. Դղ. Ճէլալ էֆ. Դշ. օրերը կէսօրէն վերջ
Տր. Խ. Պօղոսեան էֆ. Շբ. » » » » (ջղային հիւանդ.)
Տր. Գ. Ֆինճանճեան էֆ. Բշ. Եշ. Ուր. » » »
Տր. Պ. Գալայճեան էֆ. Գշ. Ուր. Շբ. կէսօրէն վերջ

Դարմանատունը վարկ մըն ալ բացած է Պոլսոյ արուարձաններէն իրեն գիմող «ծանօթ» յաճախորդներուն։ Հաստատութեան ի վաղուց ունեցած սկզբունքին համաձայն — որ է ուղղամտութիւն — դեղագիրներուն պատճէնը միշտ կէս առ կէս կը գործադրուին կատարեալ խղճի մտօք։ Աւելցուցէք այս առաւելութիւններուն գիներու մասին ընծայուած անմրցելի պայմաններն՝ ու այն ատեն գոհունակութեամբ պիտի դիմէք առ դեղարանն

ԻՔԻ — ՔԱԲՈՒԼՈՒ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ Պ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ՊԱՀՃԷ ԳԱՊՈՒ ԹԻՒ 32

Ուրբաթ օրերը բժիշկներն ձրի կը նային առաւօտուընէ մինչեւ երեկոյ

Դեղարանս զրկուած բոլոր անալիզները, ըլլայ բժշկական, արհեստական և մանրագիտական, կը կատարուին հոս. Պալատի քիմիագէտ Տքթ. Սինկրօս և իր ընկերը՝ Բժշկական վարժարանի ուսուցիչ մասնագէտ Ճէլալեան էֆ.ներու կողմէ։

ԸՆՏԻՐ ՁԿԱՆ ԻՒՂ 11—20

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՍՕՖԻԱ

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար Ֆր. 9,500 000

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար 17 վերապահովագրող ընկերութեանց իր զօրծոց բաժնեկից Ֆր. 142,750,000

31 Դեկտ. 1904ի կատարուած ապահովագրութիւնք 1,618,000,000 ֆրք.

Վնասուց համար վճարած՝ մինչեւ 31 Դեկտեմբեր 1904 32,000,000 »

ՊԱԼՔԱՆ Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ընդդէմ Հրդեհի, Տովային փոխադրութեանց, Կեանքի և արկածներու դէմ խիստ դիւրամատչելի պայմաններով։

Ուղղակի գործակալութիւններ և վերապահովագրական գրասենեակներ ամբողջ Եւրոպիոյ մէջ, յԵգիպտոս և Ամերիկայ Միացեալ Նահանգները։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ (ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆԵՐԸ)
Դրեզտի Լիօնէ. — Բարիզ, Կ. Պոլիս, Իզմիր
Տէօյչէ Պանք. — Պերլին, Համպուրկ
Անկլօ Էճիբթիըն Պանք. — Աղեքսանդրիա
Անկլօ Աւստրիան Պանք. — Լօնտրա, Վիեննա, Պուտափէշտ
Պանք Նասիօնալ Պիւլկար (Սօֆիա
Պանք տը Գօմէրս)

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ

Ընդհանուր Գործակալ Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՕՆՆԵԵԱՆ

Թահթագալէ խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

50—5

ՍՏՈՅԳ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՈՎ ԶՈՒՋԵՐ

Դեղագիրներու արագ պատրաստութիւն, ճշգրիտ գործադրութիւն, դեղերու թարմութիւն և գիներու չափաւորութիւն

ՄԷԿ ՄԸ ՓՈՐՁԵՑԷՔ

Պ. ՏԻՒՅՄԷՃԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Բէյ-, Ֆերէ-Քէյ, Զայր- ֆոգ-ց, Բի- 21

Գիշերային սպաս

37—5

ՖՐԱՆՍԱԳԷՏ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Շատ լաւ և սահուն գաղղ. խօսող ուսուցիչ մը կամ ուսուցչուհի մը կը փնտռուի որ յանձնառու ըլլայ երթալ Պոլսոյ շատ մօտակայ մէկ գաւառը, ծանօթ անձի մը 10 տարու զաւկին ֆրանս. խօսիլ սորվեցնելու համար։ Տեղեկացուցիչ ամսական. Դիմել Ազգ. Հիւանդանոցի Գրասենեակը։ 2—10

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ԻՍՔԷՃԷԼԻ ՄԷՀՄԷՏ ՍԸՏԴԸ ՊԷՅ

Պապը Ալի ճատտէսի, թիւ 102

ՀԻՄՆԱԴԻՐ — ՏՆՕՐԷՆ

Դատական և պաշտօնական գործառնութեանց դիւրութեան գրասենեակին.

Այս գրասենեակին մէջ կը խմբագրուին ամէն կարգի աղերսագիրներ և լայիհաներ, կ'ստանձնուին Հուքուգի և Շէրիի դատարաններու յատուկ դատեր, Գաւառներէն զրկուելիք 20 գրուշնոց բուլի և կամ կանխիկ դրամի փոխարէն, մայրաքաղաքիս պաշտօնատանց մատուցուած աղերսագրերուն և պաշտօնաթղթերուն հայեցք ստոյգ տեղեկութիւններ կը տրուին։ Պատասխան կը տրուի փութով ամէն նամակի։ 4—10

ԹԵՐՄՕԺԷՆ ՎԱԹԿԱՆԵՐ

OUATE THERMOGENE

Պաղէն ծագում առնող բոլոր խիթերու, յօդացաւերու, ցաւերու միակ աղդու դարմանն է։ Մկանանց և ջիղերու բնական ոյժը, կորովը ու գործունէութիւնը կը վերահաստատէ, արեան շրջանը կը դիւրացնէ և միզաթթուներ (urates), որ յօդացաւի միակ պատճառն է կ'անհետի. Թէրմօժէն Եւրոպայի կաթիլերագոյն հիւանդանոցներուն մէջ փորձուած և լաւ օգտակար ճանչցուած է։ Գործածութիւն, բաւականաչափ կտոր մը վաթկայ կտրելու և վրան քացախ, աղի ջուր կամ գոլոնեայ ցրուելով թեթեւ թրջել յետոյ ցաւող կողմը փակցնելու է։ Ոչ բիծ և ոչ վէրք կը թողու ուրիշ դեղերու պէս։ Բոլոր դեղարաններու, դեղավաճառներու և Գօ Օբէրաթիվի մօտ կը ծախուին։ Մեծաքանակ, Պոլիս Անանիասի խան թիւ 26, Մ. Ե. Տէպօթէս։ 5—10

ՁԿԱՆ ԻՒՂԵՐՈՒՆ ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐԸ

Անխարգախ ձկան իւղ գործածել ուզողներուն կը յանձնարարուի ՊԷՐԹԷԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂԸ որ կամաց կամաց կը վերահաստատէ ոյժը՝ խիստ տկարցած հիւանդներուն և հիմնապէս կը բուժէ արեան ապականութենէ առաջ եկած հիւանդութիւններ, մազձոտութիւնը, խոյլը (սքրաճա), անարիւնութիւնը, տղոց երեսի և գլխու վէրքերը, հիւծած ռօմաթիզմը, ծանր հարբուխը և անոր հետեւանքը եղող թոքախտը, տղոց անդամներուն թուլութիւնը, ճզզածութիւնը, ոսկորներուն ծուռութիւնը, մանաւանդ տղոց ոյժ տալու և արիւնը մաքրելու միակ դարմանն է։

ՊԷՐԹԷԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂԸ միակ իւղն է զոր Բարիզի բժշկական Ակադեմին ընդունած ու յանձնարարած է հանրութեան վստահութեանը, կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ. կեդրոնատեղին է Maison L. Frère, 19, rue Jacob, Paris, կեղծեր չառնելու համար ՊԷՐԹԷ անունը փնտռեցէք շիշերուն վրայ։ Տանը հարբուխի և կուրծքի հիւանդութեանց դարմանումին համար ՊԷՐԹԷԻ ՔՐԷՕԶՕԹՈՎ ԽԱՌՆ ԻՒՂԸ փնտռեցէք։ 3

ՏՔԴ. Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մասնագէտ բժիշկ, մորթի, գաղղիական ախտի, արանց և կանանց ծննդաժիտական գործարաններու ևն, հիւանդութեանց

Ցիշեալ բժիշկը որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գաւթէմանիի նահանգին հիւանդանոցներուն մէջ, ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները այնչափ տարածուած էին, և որ հինգ տարի չափ ալ Եւրոպայի աղ. կարգի հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած և գործնական փորձեր կրած է, և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մէթոտներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա, Պէօյիւք Բարմաք գաբու, թիւ 10 և կէսօրէն ինչև ժամը 11 կը գտնուի Պահճէգաբու Միսքճեան դեղարանը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որչափ ալ հինցած ըլլան։

Ուրբաթ օրերը ձրի՝ աղքատներ։ 50—7

ԶԱՐԵՀ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՅԺ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Վկայեալ Լիոնի վարժարանէն եւ Ցախկին օբէրապէօր Բարիզի բիւնիբճանէրի

Կ'ընդունի հիւանդներ ամէն օր ժամը 9—5 (ռ. ե.) իր բնակարանին մէջ, Բերա, Մեծ Պողոտային վրայ՝ Ծաննի դեղարանին դիմացը Պէօյիւք Բարմաք Գաբու թիւ 2։ Երեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը աղքատաց ակռայ քաշելը ձրի։ 20—2

ՄԱՒԼԱՃԱՌ ՍԱՐԸ ՄԷՀՄԷՏ ԱՂԱ

Շուկայի դրան մէջ ունեցած խանութներս ձգելով փոխադրուած եմ Կէօքը Փաշայի գլուխը Նարաչլը վաճառատունն, ուր Պատ. յաճախորդներ պիտի գտնեն ըստ առաջնոյն կոկու ընտիր միս, և գոհ պիտի մնան ամէն կերպով։

Գասապ Սարը Մէհմէտ աղա

10—2

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼԸՂԸՆԸ

ԹԷՏԱՎԻՒ ԳԱԹԻՍԻ

Տօգթօր ԷՎԼԱՆՊԻՈՒ Էվրօբատա իճրա էթտիկի սօն սէյահաթընտա Թըպպա ձէնիր մուվաֆֆագըյէթլէր էլտէ էթմիշ օլմաղլա մաւմարիլէհ տախիլի միւտէյի վէ պէօպրէքլէրի իդհաճ իտէճէք աղըր իլթիհապլար վէրմէքսիզին պիր հաֆթա զարֆընտա պէլ սօղուգլըղընը գաթիէն թէտավի իտէր. Թէրէգգիի իտէնլէրտէն իւճրէթը թէտավի խասթալըգ քէօմիւլէն միւնասիփի օլտուղութան սօնրա ալընըր։

Ղոյէթ նէնի վէ Էվրօբատա թաթպիգ օլընան սօն ուսուլ իլէ Ֆրէնկի խասթալըղընը մուվաֆֆագըյէթլէ թամ իլէ թէտավի էտէր. հէր կիւն սապահ ալթօրթատէն օնա գատար Գալաթադա, Սանարգըլլարտա Գարագէօզ Օթէլինին գարշուսընտա լամպաճը տիւքքեանընըն իւզէրինտէ 97 նումէրօլը քէնար թէտավիխանէսինտէ պուլունուր։ 40—31

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պիճ Պիր Ջէօրէի դիմաց

Կատարեալ դարմանում ամէն տեսակ փտած ակռաներու, և նոր ակռանոյ կը զետեղէ արհեստական ակռաներ բնական գեղեցկութեամբ։

Ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիյէ, իր բնակարանը, եւ ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս Պահչէ Գաբու, Պիճ-Պիր-Ջէօրէին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

50—42

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ